

SLOVENSKI NAROD.

Imena vsak dan avtor, izmisti nedelje in pravnike, ter vsa po pošti prejeman na avstro-ogrsko deželo na vse leto 25 K, na pol leta 13 K, na četrt leta 6 K 50 h, na en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, na en mesec 2 K. Kdor hodi sam poji, plača na vse leto 22 K, na pol leta 11 K, na četrt leta 5 K 50 h, na en mesec 1 K 50 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Na naročbe brez istodobne vplačilne naročnine se ne odira. — Za oglasila se plačuje od petrostopne petiti-vrste po 12 h, če se oglasila tiska enkrat, po 10 h, če se tiska dvakrat in po 8 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Knafovih ulicah št. 5, in sicer uredništvo v Ljubljani, upravnništvo pa v Vipitini. — Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oglasila, t. j. administrativne stvari.

Uredništva telefon št. 34.

Pesamezne številke po 10. h.

Upravnistva telefon št. 85.

Volitve v okrajni zastop celjski.

Borba za okrajni zastop celjski že traja več let. Kdor zmaga v veleposestniški kuriji, temu je tudi zagotovljena večina v okrajnem zastopu. Ko je potekla volilna doba zadnjemu okrajnemu zastopu, v katerem so imeli Slovenci večino, in je pri novih volitvah v veleposestniški skupini zmagala slovenska stranka, so preprečili Nemci konstituiranje novega okrajnega zastopa s tem, da Celje in Vojnik nista hotela voliti svojih zastopnikov v skupini mest in trgov.

Vlada je to renitenco mirno trpela, ne da bi pomislila, da s tem ustvarja nevaren precedenčni slučaj, ki lahko dovede ad absurdum vso institucijo okrajnih zastopov na Spodnjem Štajerskem.

Mesto da bi prisilila renitentne občinske očete v Celju in Vojniku, da bi se udeležili volitev v skupini mest in trgov in s tem omogočili sestavo novega okrajnega zastopa, se je vlada uklonila terorizmu nemškotarske stranke ter poverila vodstvo okrajnega zastopa vladnemu komisarju. Ta interregnum v celjskem okraju je trajal eno celo volilno dobo. Šele letos si je vlada domislila, da vendarle ne gre, da bi še vnaprej absolutistično gospodaril v okraju vladni komisar in da je končno enkrat le treba izročiti okrajno gospodarstvo zakonitim zastopnikom ljudstva.

Razpisane so bile volitve in včeraj je stopala kot prva na volišče veleposestniška skupina, ki ima odločevati, kdo da ima biti bodoči gospodar v okrajnem zastopu.

Posestno stanje slovenske in nemške stranke v veleposestniški kuriji je skoro enako. Vsak glas na vsaki strani je odločilnega pomena, zato se trudi vsaka stranka, da spravi vse svoje volilce do zadnjega moža v volilni imenik ter budno pazi, da se nihče izmed njenih ljudi ne izpusti iz seznamka volilcev.

Kakor se zdi, ni bila slovenska stranka to pot tako budna in pazna, kakor bi morala biti, sicer bi se ne moglo zgoditi, da bi bil izpuščen iz volilnega imenika eden najbolj zanesljivih slovenskih volilcev, veleposestnik Fazarine!

Je pač nepoobito dejstvo, da pogrša Celje na vseh koncih in krajih marljive in spretne roke nepozabnega dr. Dečka!

Odkar je zla usoda odvzela celjskim Slovincem dr. Dečka, ni slovenska stvar ne v okraju, še manj pa v mestu napredovala niti za korak, nasprotno, kdor je poznal Celje za časa, ko je dr. Dečko stal na čelu narodnemu delovanju, in kdor pazno motri sedanje celjske razmere, ve, kako silno je v zadnjih letih nazadovala narodna stvar v Celju in v bližnji okolici. Treba bo vztrajnega in neutrudnega dela, da bo mogoče nadomestiti vse ono, kar se je zamudilo v zadnjem času!

Pred približno dvajsetimi leti je dr. Dečko priporil okrajni zastop Slovincem, a sedaj po preteku tolikih let je ta korporacija zopet v nevarnosti, da preide nazaj v nemške roke. In ne varajmo se ter priznajmo odkrito, da bi bil celjski okrajni zastop za nedogleden čas izgubljen za Slovence, čim se nemški stranki posreči ga znova dobiti v svoje roke.

O tem dejstvu morajo biti prepričani tudi celjski Slovenci sami. Zato smatramo za neodpusten greh, da so prezrli pri reklamacijskem postopanju enega izmed najzanesljivejših svojih volilcev, da si so morali vedeti, da je pri volitvi v veleposestniški kuriji odločilen vsak glas.

Ako bi posvečali Slovenci več pozornosti reklamacijskemu postopanju, potem bi se včerašnje volitve v veleposestniški skupini morale zavrniti s slovensko zmago!

Slovenci bi imeli v tem slučaju 41 glasov, dočim bi Nemci razpolagali samo s 40. Posledica tega bi bila, da bi si slovenska stranka lahko izvolila iz svoje sredine volilno komisijo.

Tako pa je vsled ravnovesja obeh strank odločeval zreb, ki je dal Nemcem večino v volilni komisiji. S tem je bil tudi zapečaten popolni poraz slovenske stranke, saj se je moralo vnaprej vedeti, da bo nemška večina v volilni komisiji storila vse, da zagotovi absolutno zmago nemškotarski stranki. In da nemška gospoda ni skropulozna v izbori sredstev, kadar se gre za to, da se iztrga Slovincem iz rok kakšna važna postojanka, je že stara stvar.

Bilo je torej vnaprej pričakovati tega, kar je storila, da je namreč uničila tri veljavne slovenske glasove.

S tem je bila Nemcem zagotovljena zmaga v tej skupini in večina v vsem okrajnem zastopu. Korporacija, ki je bila nepretrgano že skoro dvajset let v slovenskih rokah, bi morala definitivno preiti pod nemško oblast,

ako bi Slovenci ne imeli v rokah istega orožja, ki so se ga preje posluževali Nemci, da so preprečili konstituiranje slovenskega okrajnega zastopa.

Dne 23. t. m. se imajo vršiti volitve v skupini mest in trgov. V tej skupini volita tudi slovenska trga Zalec in St. Jur. Ako se ta dva trga ne udeležita volitve, preprečita konstituiranje okrajnega zastopa prav tako, kakor so to pred leti storili Celjani in Vojničani.

Kolikor poznamo odločno narodno moč, ki stoji na čelu teh dveh tržkih občin, smo prepričani, da bodo storili svojo rodoljubno dolžnost ter posegli, ne da bi si premišljali, po tistem orožju, ki je preje tako uspešno služilo Nemcem v borbi proti slovenski večini. Kar je bilo Nemcem dovoljeno, tudine sme biti zabranjeno Slovincem!

Položaj bo ostal v bistvu neizpremenjen, samo vloge se spremenijo: na mesto obstruirajočih Nemcev stopijo sedaj Slovenci in posle okrajnega zastopa mora slej kot prej opravljati vladni komisar.

Da bi vlada mogla zlomiti slovensko obstrukcijo, je popolnoma izključeno; tega tudi ne bo poskušala že radi tega ne, ker ni preje ničesar ukrenila proti nemški obstrukciji.

Vlada bo samo primorana razmišljati, ako ni institucija okrajnih zastopov v obliki, v kakršni sedaj obstoji na Štajerskem, docela zgrešena in da je nujno potrebna reforme.

In pravični, pametni reformi institucije okrajnih zastopov se tudi Slovenci ne bodo upirali, saj sami uvidevajo, da so jim okrajni zastopi, kakor so sedaj urejeni, v narodnem oziru bolj v kvar, kakor pa v korist, saj v skoro pretežni večini spodnještajerskih okrajnih zastopov vladajo neznatne nemške manjšine.

Da pa je to nevzdržljiv položaj, ki rodi samo nezdrave razmere, mora biti pač vsakomur jasno.

Reforma zakona v okrajnih zastopih je torej brez dvoma nujno potrebna. Naše mnenje je, da bi se s slovensko-narodnega stališča celo dalo razmišljati, ako bi za Slovence ne bilo naravnost boljše, ako bi se okrajni zastopi odpravili, kakor pa da se pridržijo v sedanji obliki, ki omogoča nemškim manjšinam, da gospodujejo v teh korporacijah.

Ob polu 12. dopoldne pride v redakcijo. Tam mora naglo pregledati vse liste, če ni kje kaj takega, kar bi se moglo nadalje zasledovati. To si vse zabeleži in poroča o tem chefu des informations. Ta razdeli potem delo in opravi la med reporterje. Ti se potem navadno ob polu 2. razidejo na vse strani, da izvrše dobljena naročila. Ta mora obiskati časih po sto hlapcev in dekel, ki so bili priče pri kaki krvavi dram, od hiše do hiše, od vrat do vrat mora hiteti, da izve kaj največ detajlov. Drugi mora vzeti kar po več ulic in obiskati vse prodajalne, da se o kakem dogodku informira. Še huje je, če mora tak siromak iskati informacij pri imenitnih ljudeh, ker pride silno težko do njih in mora v vsakovrstnimi zvijačami izvabiti iz njih, kar hoče vedeti.

Ob 6. uri se vrnejo reporterji v uredništvo. Tam poročajo šefu, kar so izvedeli in ta odredi, kaj in kako se mora dotična stvar spisati. Ko je to končano, grede reporterji novič »na lov«, iskat zadnjih novic za jutranji list. S tega lova se vrnejo ob 11. zvečer. Zopet ista procedura. Kadar je vse spisano, morajo čakati, da čitajo korekture in potem morajo biti še do dveh jutraj na razpolaganja, da more uredništvo tudi o najnovejših dogodkih dobiti hitrih informacij.

To je pasje delo, ki bi ga zmagoval le malo kak Slovenec, kajti Slovinci smo — žal — hereditarno obremenjeni z lenobo. Hvalimo se pač ra-

Poslanska zbornica.

Na Dunaju, 16. dec.

Vihar v zbornici. Današnja seja je bila najburnejša, kar jih je doživel novi parlament. Vihar so provzročili Malorusi, ker vlada ni izpolnila svoje obljube, da se bo pri imatrikulacijski slavnosti na Lvovskem vseučilišču primerno upošteval tudi maloruski jezik.

Začetkom seje je prezident Weiskirchner energično zavrnil ogrskega ministrskega predsednika Wekerla, ki se je osmelil očitati predsedstvu avstrijskega parlamenta, da ni zavrnilo poslanca Soukupa, ko je pojasnjeval ogrske razmere. Weiskirchner je izjavil, da si prepoveduje vsako vmešavanje ogrskega ministrskega predsednika v vodstvo avstrijskega parlamenta.

Malorusi so bili začetkom seje vložili 100 interpelacij, da bi obstruirali proračun, ker se je pri imatrikulacijski slavnosti v Lvovu maloruski jezik popolnoma preziral. Že v soboto so bili vložili v tej zadevi nujni predlog, ki pride na razpravo še pred zakonom o znižanju davka na sladkor.

Običajno je, da se interpelacije prečitajo začetkom seje; le med sejo vložene interpelacije se prečitajo na koncu seje. Prezident Weiskirchner pa je hotel danes napraviti izjemo, da bi onemogočil obstrukcijo Malorusov. Izjavil je, da bo z ozirom na važnost nagodbe dal vložene interpelacije Malorusov prečitati na koncu seje.

To je bil povod viharju. Najprej so začeli Malorusi na piščalke piskati in razbijati po pulnih in kričati kar so mogli. Prezident Weiskirchner pa se za to ni zmenil in je dal besedo klerikalcu Finku. Med tem ko so Malorusi razsajali, je Fink govoril. Razumela sta ga samo stenograf, ki sta stala tik njega. Načelnik maloruskega kluba, Romanczuk, je interveniral pri predsedstvu, a zaman. Zdaj je vihar še narasel. Posl. Bačinski je strgal desko s svojega pulta in z njo razbijal na vso moč. Deska se je razbila in v jezi vrvel Bačinski en kos lesa sredi dvorane v smeri proti predsednikovi tribuni, a je zadel poslanca dr. Benkoviča na čelo. Benkovič se je krvavo ranjen skoro zgrudil na tla. Peljali so ga iz zbornice in ga zunaj obvezali.

Nemški klerikalci so med tem hoteli Maluruse kar s silo ugnati. Posebno bojovita sta bila Janez Mayer

in Leopold Steiner, pa tudi Kunschak. Jelek in famozni Bielohlawek. Prišlo je do malega pretepa. Mayer je dobil sunek v zobe in strgana mu je bila kravata. Več poslancev je krvavelo. Nemški klerikalci, na čelu jim Janez Mayer, so se nanj zaleteli kakor stekli psi.

Prezident Weiskirchner je pretrgal sejo in je zapustil dvorano. Stari Romanczuk je stopil na mizo in je izjavil, da obžaluje dejanske napade. Nemški klerikalci, na čelu jim Janez Mayer, so se nanj zaleteli kakor stekli psi.

Med tem je Bačinski poiskal Benkoviča in ga je prosil odpuščenja, ker ni imel namena, ga zadeti in ga je zadel samo po nesreči.

Naposled se je seja zopet začela.

Ko je vstopil Benkovič, so ga pozdravili s ploskanjem.

Razprava o nagodbi se je potem nadaljevala. Zanimal se ni nihče zanj. Pri glasovanju je bil prvi del nagodbenih predlog brez premembe sprejet in so bili odklonjeni vsi minoritetni predlogi.

Konec seje so bile prečitane interpelacije. Med njimi interpelacija grofa Thuna, ki pravi, da je bil meseca julija v Trstu med dvema oficirjema dvoboj in da je bil eden teh oficirjev ubit.

Prihodnja seja bo jutri.

Hrvaško-madžarski konflikt.

Budimpešta, 16. decembra. Na predlog ministrskega predsednika se je sklenilo, da bodo dne 18. t. m. volitve v delegacije. Potem sta govorila v osebno obrambo posl. Supilo in bivši minister Polonyi, katerima se je nedavno očitalo, da sta skovala reško resolucijo. Supilo je dokazoval, da je prišel Polonyi na Reko kot pooblaščenec ministra Kossutha, in sicer deset dni po sklenjeni resoluciji.

Na dnevnem redu današnje seje je kvota. Stvarno je govoril proti kvoti baron Banffy, ki je dokazoval, da se je slaba nagodba poplačala še z zvišanjem kvote. Za vse to dela odgovorno neodvisno stranko. Nadalje sta govorila proti kvoti hrvaška posl. dr. Muračević in dr. Bauer.

Zagreb, 16. decembra. Ban dr. Rakodec zaje odšel na svoje posestvo, da se oddahne od naporov povodom otvoritve sabora. Zatrjuje se, da odpotuje še prihodnji teden v Budimpešto ter poda demisijo. Nasprot-

LISTEK.

Francosko časnikarstvo.

(Pismo iz Pariza).

IV.

Kdor vzame v roke kak francoski list, vidi hitro, da je največji del posvečen poročilom, objektivnim stvarnim poročilom o vseh mogočih stvareh, največ o domačih, zakaj za inozemstvo se Francozi ne zanimajo dosti. To kaže, kako se je razširila reportaža v najširjem pomenu te besede. Lahko bi se reklo: Francoski žurnalisti so postali reporterji, zakaj tudi redakter-specijalist ni pravzaprav nič drugega kot reporter. Dejstva, dejstva, dejstva — to je klic vsega francoskega časopisja.

Poroča se o vsem, kar more čitatelj zanimati, toda o ničemer, kar bi moglo komu služiti za reklamo. Kar diši po reklami, se mora plačati. Finnejša kot je reklama, boljše se jo plača. »La Presse« je imela svoj čas romanopisca, ki je za izreden honorar celo v svoje romane vpletal reklame za modistke, čevljarje, parfumerije itd. Veliki humoristični pisatelj Willy je tega sicer izredno nadarjenega pisatelja karikiriral v različnih svojih spisih pod imenom Mangis. Ta mož je vsega skupaj spisal 337 romanov, a je umrl v največji bedi, ker

je vse svoje jako velike zasluške zapravil v music-hallih. Ta romanopisec je imel enkrat veliko vojno. »La Presse« je bila od nekih izdelovalcev dragih ženskih kostumov zahtevala inseratov in ker jih ni dobila, je dalo uredništvo svojemur romanopisecu naročilo, naj te firme »strga«. Mož je spisal roman, v katerem je popisal tudi velik ples pri takratnem prezidentu republike Casimir-Perierju. Imenoval je vse običajne udeležnike takih odličnih priredb, same odlične osebe, s praviimi imeni in osmešil vse toalete, ki so bile naročene pri onih firmah, katerim je hotel škodovati. Seveda si je bil mož preskrbel natančnih podatkov, katere dame so kupile obleke pri tistih firmah. Skandal je bil kolosalen, prišlo je do javnih pretepov, a konec je bil vendar ta, da prizadete dame svojih oblek niso več kupovale pri dotičnih firmah.

Poleg političnih dogodkov so najvažnejši dnevnih dogodki. Tu zahtevajo listi obširna in natančna poročila in »mali reporterji«, ki zbirajo ta poročila, so res pravi trpinji. V uredništvu vsakega lista sedi poseben »chef des informations«, ki dobiva od 300 do 600 frankov na mesec in ki ima cel štab reporterjev na razpolago.

Tak reporter mora dan na dan, v delavnik in v nedeljo, delati svojih 14 ur, trdo delati, da zasluži 150 do 250 frankov. Pri jutranjih listih je njegovo delo tako-le razdeljeno.

di, kako smo delavni in marljivi, v resnici smo pa lenuški narod tako da nas je lahko sram pred vsakim furlanskim zidarjem.

Pri listih, ki izhajajo zvečer, je delo seveda lažje, pa je še slabše plačano, kakor pri jutranjih listih. Najhuša služba je pri listu »L'Eclair«, ki hoče imeti vedno tudi zadnje novice in izhaja dve uri kasneje, kakor drugi listi. Tu je reporter od 12. opoldne do 4. zjutraj nepretrgoma v službi in dobiva za to naporno težavno delo 150 do 200 frankov na mesec! A blagor tistim, ki ta zaslužek tudi dobe. V Parizu je namreč vse polno listov, ki nimajo nič naročnikov in nič odjemalcev. Nekaj reporterjev morajo seveda tudi ti listi imeti, a denar dobe le malokdaj. Kako se pri takih listih godi, priča naslednji slučaj.

Edmond Magnaud — pozneje senator in poslanik v Lizboni — je bil izdajatelj lista »L'Evenement«. V enem samem letu so ga prišli eksekutorji 7200krat rubiti. Tako je sam povedal v popisu svoje žurnalistične dobe. Če je ta najel kakega reporterja, ga je vselej vprašal: kaj Vam je ljubše, ali 500 frankov na mesec, ki Vam jih nikdar ne bom plačal, ali 150 frankov, ki Vam jih bom plačal, če ne v gotovini pa v vrednotah.

150 frankov je Magnaud res plačeval, časih celo v denarju, največkrat pa v različnih — nakazilih. Lovil je inserate in reklame na ta na-

čin, da je od trgovcev namesto denarja jemal nakazila na obleke, na perilo, na vino, celo na parfume in ženske modrece. S temi nakazili je plačeval svoje reporterje, ki so morali potem gledati, kako so te stvari spravljali v denar. Da, zgodilo se je celo, da je sprejel nakazilo na — obisk pri neki igralki in da je to nakazilo ponudil Alfonzu Daudetu, ki je takrat začel svojo pisateljsko karijero kot ponižen reporterček.

Z nakazili delajo mali listi še dandanes. Zlasti so priljubljena nakazila na obleke in na perilo. Pariški žurnalist sme biti pač lačen, a biti mora eleganten, sicer so mu zaprta vsa vrata.

Ustanovitelj »Figaro«, Villemessaut je bil v tem oziru zelo strog. Nekoč se mu je predstavil mlad, jako čedno in spodobno oblečen mož in se mu je ponudil za sotrudnika. Pogledal ga je od nog do glave in zaničljivo rekel: Vi nimate nič talenta. — Kako da ne, je vprašal mladi mož, kako morete tako soditi, ko mojega rokopaša se pogledali niste. — Ni treba, je zarenčal Villemessaut, saj vidim na vašem cilindru, da nimate nič talenta. Žurnalist, ki nosi že tri leta star cilind, ni za nas.

No, pa je bil vendar zanj, ta mladi mož s tri leta starim cilindrom in je postal celo minister in poslanik. Imenoval se je Constans.

no pa piše v svojem listu, da snovanje nove unionistične stranke iz ostankov bivše madžaronske stranke lepo napreduje ter izraža upanje, da se pridruži novi stranki dr. Tomasič, dr. Šumanović in dr. Spevec ter bodo vodili novo stranko pri bodočih volitvah zmagovito v boj.

Posl. Biankini piše v »Agr. Tagblattu«, da je razpust hrvaškega sabora bila dogovorjena stvar, kar pa ni na škodo Hrvaški. Dokler ogrska vlada ne priznava pravice Hrvaške, ne bodo hrvaški poslanci niti v ogrskem niti v avstrijskem parlamentu ustavili boja.

Papež o modernizmu.

Rim, 16. decembra. Papež je imel tajni konzistorij, v katerem je imenoval štiri nove kardinale. Pri tej priliki je imel papež nagovor, v katerem je ostro grajal modernizme, češ, da zaničujejo papežev avtoritet ter oznanjajo novo (?) vero. Stvar bi bila manj resna, ako bi se modernisti odkrito priznavali za sovražnike cerkve. Toda nasprotno, izdajajo se za katolike, delijo zakramente in čitajo maše. Zato mu narekuje apostolska dolžnost, da posebno mlade duhovnike najresnejše svari pred modernizmom.

Car nski boj med Avstrijo in Srbijo.

Belgrad, 16. decembra. Pogajanja zaradi trgovinske pogodbe z Avstrijo so se menda razbila, ker je srbska vlada zabranila uvoz blaga iz Avstro-Orske. Vsled tega je kolodvor v Zemunu z blagom tako prenapolnjen, da je postaja primorana odreči sprejem blaga iz Avstrije za Srbijo.

Strahovlada v Črni Gori.

Cetinje, 16. decembra. Uradno glasilo »Glas Crnogorac« je prinesel zakonski načrt o ustanovitvi posebnega sodišča, ki se bo bavilo z anarhističnimi hudodelstvi in zarotami.

Zaprli so zaradi veleizdaje nadporočnika Nikševića, svaka narodnega voditelja dr. Marušića. Dr. Marušić in njegova žena sta že davno zaprta zaradi veleizdaje. Gospa Marušić je obtožena tudi poskušnega umora, ker je streljala na častnika, ki jo je prišel aretirat.

Bolgarsko sobranje o umoru Sarafova.

Sofija, 16. decembra. Na zahtevo preiskovalnega sodnika je sklenilo sobranje, izročiti sodišču poslanca Stražimirova, ki se smatra za glavnega provzročitelja umora Sarafova in Garvanova. Pri tej priliki se je razvnela huda debata in vladni pristaja poslanec Jonov ter narodnjak Slavov sta se zgrabila in pretepala v zbornici.

Vstaši v Macedoniji.

Carigrad, 16. decembra. Nad 80 mož brejoča grška četa je napadla kucovlaško naselbino Topiani (solumski vilajet), ranila več vaščanov ter odgnala vso živino.

Belgrad, 16. decembra. Srbsko poslaništvo v Carigradu je izročilo poslaništvom velesil nadaljevanje statistike o početju bolgarskih čet proti srbskemu prebivalstvu v vilajetih Skoplje in Bitolj. Lista navede v zadnjih štirih mesecih 33 napadov bolgarskih čet na srbske vasi. Pri teh napadih je bilo umorjenih 28 oseb. Poročilo dokazuje, da so napade vodili bolgarski častniki in vojaki, ki so bili poslani v ta namen iz Sofije. Namen teh napadov je bil, prisiliti srbsko prebivalstvo k prestopu v eksarhat.

Revolucija v Perziji.

London, 16. decembra. V Perziji je izbruhnila državljanska vojna. V Teheranu se bijejo rojalisti in nacionalisti. Vojaštvo straži konzulate in poslaništva. Vse trgovine so zaprte. Šah je dal zapreti ministrskega predsednika in ministra notranjih del. Ko je o tem izvedel parlament, zavladovalo je velko razburjenje. Parlament je sklenil, da se ne razide, dokler mu šah ne naznani vzrok, zakaj sta ministra zaprta. Nato je šah razpustil celo vlado. Na parlament so začeli vojaki streljati. Kozaki so mobilizirani. Predsednik parlamenta je nenadoma izginil.

Vesti z Goriškega.

»Slovenska Čitalnica« v Gorici. V soboto, 14. t. m. zvečer se je vršil redni letni občni zbor »Slovenske Čitalnice« v Gorici. Izvoljen je bil nov odbor, ki se je takoj konstituiral takole: predsednik profesor Jakob Čebular; podpredsednik dr. Dragotin Treo; tajnik dr. Josip Levpušček, (namestnik trgovca Martin Černetič); denarničar Mihajlo Skočir, c. in kr. stotnik v pokoj, (namestnik dr. Ernest Dereani); knjižničar in pe-

vodja Ernest Širca, c. kr. vadični učitelj; gospodar c. kr. gozdarski uradnik Josip Rustja; namestniki odbornikov so: dr. Igo Jane, odvetniški kandidat, profesor Jakob Zupančič in Franc Gabršček, odvetniški kandidat. — »Slovenska Čitalnica« v Gorici je plaval po razkolu leta 1899. dalje v čudni vodi. Tajnikoval je v njej še ni dolgo tega najdržnejši klerikalni petelin dr. Dermastia, zlobni duh njen pa je bil do zadnjega časa najzagrizenjši klerikalec v Gorici, vadični učitelj Mrčina. Večini članov »Čitalnice« je presedalo neznosno strankarsko rovarjenje, zategadelj je prišlo v soboto lepo število članov na občni zbor z namenom, da se odstranijo zapreke, ki so ovirale Čitalnico v prosvetanju. Čitalnica je odtegnjena klerikalnemu strankarstvu ter izročena v roke odboru, ki je nam svedok, da začne naslednje življenje v društvu, ki naj bo zopet to, kar ima res biti!

Slovenska trgovina v Gorici lepo uspeva. Na Verdijevem tekašcu, v najlepši ulici, imamo sedaj: Gabrščekovo knjigarno, Černetič-Pregradovo lepo manufakturno trgovino, blizu je nova zaloga črevljev iz tovarne v Mnihovgradu, otvorjena v soboto (lastnik je g. Medved), malo naprej druga manufakturna trgovina Bohinskega, zatem Medvedovo veliko trgovino oblek, na oni strani ceste pa lepo Krusičevo krojačnico. Slovenska trgovina napreduje v Gorici s hitrimi koraki. Kako je važna trgovina za napredek goriških Slovencev, se vidi iz pisave goriških laških listov, ki po eni strani britko tožijo, po drugi pa stavijo Slovence za zgled, kako treba delati v trgovini. Laški trgovci pa se tudi učijo pri slovenskih. Sedaj so začeli nekateri razsvetljevati svoje prodajalne ob nedeljah ter kazati lepo izloženo blago — kakor delajo nekateri slovenski trgovci.

Slovenski trgovski pomočniki v Gorici priredijo 1. februarja 1908 velik ples v »Trgovskem domu«. Par let nazaj skoro nismo poznali slovenskih trgovskih pomočnikov v Gorici, sedaj jih je že jako lepo število. Prirede že svoj ples. Svetujemo jim tudi, naj si osnujejo čimprej svoje stanovsko društvo.

Pri občinskih volitvah v Solkanu so propadli klerikalci v vseh treh razredih, kakor je tudi že poročal »Slovenski Narod«. Klerikalci so poparjeni, »Gorica« pa je tako iz sebe, da v soboto sploh ni poročala nič o volitvah v Solkanu, dasi je polnila svoje predale pred volitvami s samim Solkanom. Naprednjaki so si priborili v Solkanu lepo zmago; pred kratkim v Boveu, Kožbana v zapadnih Brdih je tudi dobila naprednega moža za župana. Ta je Anton Molari iz Skriljevega.

Marijino družbo so ustanovili klerikalci v Pezani. Prišel jo je ustanavljat Naglov hlapec Ukmar od starega Sv. Antona v Trstu. Kraševci so se smejali. Pravijo, da so ujeli v družbo okoli 30 deklet. Marijine družbe so le prerade pribežališče greha. Zato naj stari lepo odtrgajo nuncem dekleta iz rok, dokler je še čas! Kraševci pa naj poženejo tistega Naglova hlapca nazaj v Trst. Tam naj varuje čistost; bo imel dosti posla!

Cerkno ima novega župana; to se pravi, stari župan A. Kosmač je zopet izvoljen. Pustilo se je, da je na krmilu klerikalna stranka. Klerikalni listi lažejo, da se naprednjaki niso upali na volitev. Prepustili so občino klerikalcem le po resnem preudarku, ki bo imel za posledico to, da bodo klerikalci zijali, kaj bo pri prihodnjih volitvah!

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 16. decembra.

— Kranjska deželna vlada in »Glasbena Matica«. Z Dunaja se nam piše: Lansko leto je ministrski svetnik Wiener inspiciral šolo »Glasbene Matice« ter se, kakor znano, izrazil o nji jako p o h v a l n o. S tem, kar je strokovnjak pri svoji uradni inspekciji dognal, pa se ne strinjajo gospodje diletantje pri deželni vladi. Sicer nimajo nobenega pojma o delovanju »Glasbene Matice«, a zadostuje jim, da je to slovenski zavod in kar je slovensko, to sovražijo ti ljudje iz vse duše. Tudi »Glasbena Matica« kakor je znano, se mora »Glasbena Matica« boriti s finančnimi težavami. Z ozirom na to je vložila na ministrstvo potom deželne vlade prošnjo za povišanje dosedanje drž. podpore. In ta pravična, objektivna deželna vlada je prošnjo podprla — kakor navadno podpira stremljenja 95% procentov prebivalstva kranjske dežele. Komaj je bila vložena prošnja »Glasbene Matice« — že je pričapljalo tudi Filharmonično društvo s prošnjo za povišanje drž. podpore. Seveda je moglo to prošnjo vložiti samo na taje m ig l j a j z deželnovladne-

ga poslopja. Zda so se deželnovladni nesposobneži lotili kvalificiranja obeh zavodov. Uspehe »Glasbene Matice« so kvalificirali samo kot dobre, uspehe filharmoničnega društva kot vorzüglich. Pa ta očitna pristranost jim še ni zadostovala. Poročali so, da je Filharmonično društvo podpore bolj potrebno, kakor »Glasbena Matica«, češ, »Glasbena Matica« podpira mestni magistrat nad vso mero, filharmonično društvo pa ne dobi nič. »Es ist eine augenscheinliche Zurücksetzung!« — To se nam je v ministrstvu, ko smo osebno podpirali Maticino prošnjo, povedalo v obraz. Kar sapa nam je zaprlo, da je kaj takega mogoče. No, ni nam bilo težko, prepričati ministrstvo, da je ravno nasprotje tega res, kar je poročala deželna vlada kranjska. Pojasnili smo ministrstvu, da dobiva filharmonično društvo od kranjske hranilnice na tisoče podpore, dočim dobiva »Glasbena Matica« od kranjske hranilnice le par stotakov, vsled česar jo mora podpirati mestna občina, kajti drugače bi propadla. Dokazali smo s številskimi, da tu ni nobene »Zurücksetzung« in da je »Matica« takoj pripravljena, zamenjati podporo, ki jo dobiva od mesta, za podporo, ki jo dobiva Filharmonično društvo od kranjske hranilnice, ki je Filharmoničnemu društvu enkrat kar skupaj naklonila 50.000 K. Kar se tiče učnih uspehov, so pa pri »Glasbeni Matici« vsaj tako dobri ako že ne boljši, kakor pri Filharmoničnem društvu. In — čast komur čast — tuje v ministrstvu sodijo objektivnejše in pravičnejše, kakor uradniki kranjske deželne vlade. Podpora »Glasbeni Matici« je ravno toliko, kakor podpora filharmoničnemu društvu: letnih 3000 K. Za deželno vlado pomeni to velikansko blamažo, kajti rečeno je s tem, da ministrstvo neverjame deželni vladi in njenim poročilom, da smatra deželno vlado za zmožno poročati pristransko in neresnično. Najlepše pa še pride. Referent deželne vlade kranjske je nek dr. Praxmarer, ki je obenem član direktorija filharmoničnega društva. Če že tu ni dan slučaj inkompatibilitete — že najelementarnejši čut dostojnosti bi zahteval, da se ne pusti referata človeku, ki je na Filharmoničnem društvu osebno zainteresiran in je vsled tega sumljiv, da ne napravi pravičnega in poštenega poročila. Ker pa nas ni volja, prenašati takega početja, bomo že poskrbeli, da se ministrstvu za uk in bogočastje ta stvar pojasni, kajti z gospodom Božidarom Schwarzem se ne bomo prekekali, ker ta itak ničesar ne ve. »Er ist nicht informiert!«

— Iz šolske službe. Na mestni slovenski deželnici širazrednici pri Sv. Jakobu v Ljubljani se s šolskim letom 1908./09. namesti učiteljica za ženska ročna dela. V III. razredu šole v Suhorju se s 1. aprilom uvede nerazdeljen šolski pouk.

— Iz politične službe. Okrajna komisarja dr. Anton Pilshofer v Novem mestu in dr. Friderik Mathias v Ljubljani sta imenovana za deželnovladna tajnika na Kranjskem.

— Iz železniške službe. Višji komisar generalne inspekcije avstrijskih državnih železnic Josip Koradin je imenovan za nadzornika.

— Iz šolske službe. Učitelj na umetno-obrtni strokovni šoli v Ljubljani g. Alojzij Repič je imenovan za profesorja na tej šoli v IX. činovnem razredu.

— Učiteljske vesti. Nadučitelj v Lienfeldu Josip Windisch je zaradi boleznih dobil dopust, na njegovo mesto pa pride Josip Krauland, dosedaj provizorični učitelj v Kočevju. Njega bo suprirala absolvirana učiteljska kandidatinja Pavla Lehner. V Izlake pri Litiji pride za provizorično učiteljico absolvirana učiteljska kandidatinja Vera Tancig.

Pohvalno priznanje ob zadnjem legarju v ljubljanski garnizijski bolnici: asistentnemu zdravniškemu namestniku v res. dr. Jurju Schusterju, vojaškemu zdravilnemu oficijalu Ignaciju Erbenu, sanitetnemu prostaku Antonu Huču in sanitetnim vojakom Josipu Sitarju, Francu Tieberju, Francu Grollu, Matiji Russianu in Andreju Belaku.

Predavanje in razstava. »Slovensko planinsko društvo« je priredilo v soboto zvečer v restavraciji »Narodnega doma« predavanje. Govoril je g. dr. Švigelj o svoji turi na Jelovec in Razor. Predavanje je bilo kaj zanimivo in zabavno, ker je g. predavatelj znal okrasiti z raznimi humorističnimi dogodilji. Zato so mu tudi mnogi gostilni poslušalci krepko ploskali na koncu. Po predavanju je bila razstava amateurfotografij, kar je glavna zasluga g. dr. Skaberneta. Fotografije kažejo večinoma gorske pokrajine — vseh

je okoli 120 — in so dokaz o jako intenzivnem delovanju slovenskih amateurskih fotografov, ki so si izbrali ne samo izbornih motivov, ampak so tudi v tehničnem oziru na stopnji modernega fotografiranja. Omenjenih 120 fotografij so izvršili gg. Badiura, Brinšek, Gregorec, Kagnus, dr. Skaberne in Wratschko. V nedeljo je bila razstava ves dan otvorjena in prav dobro obiskana.

Občinski odbor kranjskogorski čakajo pač težki dnevi polni dela in napora; kajti za odborom, ki je kimal in dremal šest dolgih let, je ostalo veliko dela. Vemo, da je trnjeva tista pot, ki bo šel po nji do svojih ciljev. Ne bomo danes razpravljali o reformah in kmečkem vprašanju, ki je zlasti pri nas jako pereče, za danes zahtevamo samo, da se postavi odbor z županom na čelu na strogo narodno stališče. V narodnem oziru je vladala v dosedanjih odborih čudna mlačnost, niti tedaj se niso ganili, kadar se je bavil ves narod za svoje najsvetejše pravice. A mlačnost v narodnem oziru ne sme vladati pri nas, ker smo na meji in bolj kot druge vasi izpostavljeni pomenevanju. Znano je, kako steguje Nemeec svoje grabežljive kremplje po lepi Gorenjski, znan nam je tudi načrt pomenevanja, ki so ga sestavili vsenemci. Polastiti se hočejo Jesenic in tako obkoliti Dolince od obeh strani ter potem začeti z germanizacijo na debelo v naši lepi Dolini. Sicer se niso padle Jesenice in upamo, da ne bodo nikoli, vseno pa moramo čuti in stražiti, da ne bo prepozno. Po toči zvoni ti ne pomaga. Tu živimo na meji, predstraža smo slovenskega naroda in naša sveta dolžnost je, da stražimo in branimo meje naše mile domovine pred nemškimi navalom. Pomislimo, da se ozira narod na nas z zaupanjem in v nadi, da bomo storili svojo sveto dolžnost. Kako se bomo zagovarjali pred narodom, če tega ne storimo? Širok cele domovine se bje že leta in leta hudoboj za našo posest in naše svete pravice. Marsikaj smo že dosegli, a vendar še nismo dobili niti polovice svojih pravic, ker nam dajo samo to, za kar jih prisilimo; zato pa ne sme jejnati boj, ampak biti mora vedno hujši. In Kranjska gora kot obmejna vas in metropola Dolincev je v narodnem boju zelo važna postojanka in zato ne sme stati v zadnjih, ampak v prvih bojnih vrstah. Čuvati moramo, da se ne uhitotapimo med nas Nemci, ki preže od vseh strani na našo posest in nas hočejo utopiti v morju germanizacije. Zato pozivljemo novoizvoljeni odbor in bodočega župana, da stoji na strogo narodnem stališču, da se uraduje samo v slovenskem jeziku z vsemi oblastnjami, da čuvajo z orlovim očesom slovensko narodnost in slovensko posest in da se udeležujejo vseh bojev, ki jih bore za svoje slovenske pravice sosedni kraji in celokupni narod slovenski. To vam polagamo v prvi vrsti na srce, ko vam izročamo usodo dolinske stolice.

Cestni napad v Mariboru. Kakor smo poročali, sta bila te dni v Mariboru na cesti napadena dva človeka brez vsakega vzroka. Eden izmed napadenecv je nadučitelj Atzler iz Razvanja in bo vsled udarca po obrazu najbrž oslepel. Napadalec so je prijeli. Med njimi je prostak Bobanec mariborskega pehotnega polka. Vsenemška »Marburger Zeitung« se mora pri tej priliki zopet zaleteti v Slovence, kake sirovine in lopovi da so. Pribijamo, kar smo že parkrat povedali: Če je kod kak Slovenec posiroval, je bila večinoma kriva nemška in nemškutarska kultura, zato so pa uprav nemškutarji največji zločinci, kar vidimo ravno na Spodnjem Štajerskem.

Javno nasilstvo. Te dni je prišel kočar Ivan Cedilnik v Gornjih Gamelnjih pri Ljubljani k hiši posestnika Valentina Kralja in vprašal Kraljevo, če je »on« doma. Ker je ta rekla, da ga ni, nastal je med njima kreg, kakar je potegnil Cedilnik samokres in grozil z njim Kraljevki. Predno je odšel, ji je priložil še par kľofut. Nato si je poiskal gnojne vile, vpil »auf« — kar je posebno lepo tudi za druge slovenske fante — in zasadil vile v vrata Studne hiše. Hotel jih je Studnu zasadi v trebuh. Vzrok tega nasilstva je, ker sta Kralj in Studen pričala pri sodišču proti Cedilniku, ki je bil obsojen na 6 mesecev zapora. Od dali so ga sodišču.

Otvoritev novega železniškega skladišča na carinski meji. Dne 1. januarja 1908 se odprl v svobodnem okrožju ozir. na carinski meji tržaški ležeče novo železniško skladišče, blagovne odpravnice Trst svobodna luka c. kr. drž. žel. v via della Stazione. To skladišče je z ozirom na omejitve, ki so v oddelkih IV. in VI. pojasnil in določil za promet s Trstom navedene, določeno za sprejem in oddajo takih pošiljatev v prometu svobodnega okrožja in takih skupnih naklad in pošiljatev blaga različnega carinskega značaja, ki se za manipulacijo v železniških skladiščih svobod-

nega okrožja sploh dopuščati sme in se po predpisih vodilnih prometnih čez črte c. kr. avstrijskih državnih železnic odpravljajo. Obenem se bodo vse računске pisarne in blagajne blagovne odpravnice Trst svobodna luka c. kr. drž. žel., ki so se dosedaj v skladišču za oddajo blaga postaje Trst južna železnica nahajale, v pisarniške prostore v I. nadstropje tega novega železniškega skladišča premestile.

Nov način tatvine. Tržaški tatovi so zdaj izumili nov način, kako se pride do tuje lastnine. V teku par dni so bile tatvine izvršene sledeče: Eden ali dva uzmoviča sta prišla h kaki stranki, kateri sta povedala, da ju je poslal hišni gospodar, da popravita električno zvonilo. Kadar sta to popravila, vselej in povsod sta odnesla žimsko suknjo.

Poskušni roparski umor. Ko se je konjaški pomočnik Evgen Fant vračal na vozu iz Ključa v Trst, prišli so k vozu trije sumljivci, od katerih ga je eden prosil za vžgalice in vprašal, kako je kaj pri denarju. Fant je pa potegnil dolg mesarski nož z voza in ga pomolil sitnežu pod nos, nakar so se lopovi takoj spustili vsi trije v beg.

Ubój zaradi svinj. Blizu Požege na Hrvaškem so svinje Jova Barudžije zašle na zelnik Štefana Mikliča in napravile tam precej škode. Ko je Miklič svinje dobil na svojem svetu, jih je gñal domov in jih tam zaprl. Barudžija se je drugi dan oglašil pri Mikliču in zahteval svinje, ta mu jih pa ni hotel dati preje, predno ne plača škode. Ko je potem ponoči Barudžija skrivaj prišel, da bi odpešal svinje in jih že na cesti izgnal, se je zbudil Miklič, vstal in zahteval od Barudžije plačila za škodo. V odgovor je počil strel in Miklič se je mrtev zgrudil.

Dr. Cohn zopet na delu. Volitve za člane v osebno dohodninsko komisijo bode za vološki okraj dne 19. t. m. Da morajo biti kakšne volitve blizu, se v Opatiji najbolje pozna po Židu dr. Cohnu, kateri leta naokoli in pobira volilne listke. Pri pobiranju bodisi kojih volilnih listkov pa dr. Cohn po svoji židovski navadi ni preveč izbiren, kar se tiče narodnosti namreč. Zato se opozarjajo naši ljudje, da če se jim ta Jajteles pokaže na vratih, da ga postavijo čisto navadno pod kap.

Električna železnica Matulji, Volosko, Opatija, Lovran. Prva poskušna vožnja na tej železnici je bila v soboto, dne 14. decembra iz Matulj do Voloskega in je jako dobro izpadla. Če pojde vse dobro, stekla bo ta železnica že v sredi meseca januarja 1908.

Opatijski Žid dr. Cohn zopet obsojen. Piše se nam: Ta žid, ki se šteje za vodjo nemške klike v Opatiji, si domišlja, da ljudje, kateri niso njegovega nemško-židovskega mišljenja, po cesti niti govoriti ne smejo v kakšnem nemškem jeziku. Da je to res, kaže jasno sledeči slučaj, ki se je dogodil med Opatijo in Volosko na potu nekega večera pretekli mesec. Iz Voloske v Opatijo sta šla dva gospoda H. in Z., ki sta češke narodnosti. Pred njima gre Žid dr. Cohn. G. H. pravi Z.-ju po češki: To je dr. Cohn. Ko je dr. Cohn slišal, da ta dva imenujeta njegovo ime, se je ustavil in počakal imenovana dva gospoda in ju ustavil na grobjansko-židovski način z opazko, kaj hočeta onadva pravzaprav od njega. Imenovana sta mu odgovorila, da nič, nakar ju je dr. Cohn opsoval s pijancema in raznimi drugimi besedami in šel potem naprej po cesti, kakor da to ni nič. Drugi dan je pa tožil dr. Cohn g. H. in Z., da sta baje govorila za njim onadva v češkem jeziku, katerega Cohn seveda ne razume, »smrdljivi Žid«, »gnili Žid« itd. V soboto 14. t. m. je bila razprava pri okrajni sodnji v Voloski, pri kateri je bil tožitelj dr. Cohn obsojen na plačanje vseh stroškov, a gg. H. in Z. oproščena. Gg. H. in Z. sta pa tožila dr. Cohna zaradi razžaljenja časti in s tem slavnega vodjo opatijske nemške stranke (kateri moramo pač čestitati na tako uglednem vodji) zopet posadila na zatožno klop. Dr. Cohn je sploh počel igrati v Opatiji nekako vlogo po sistemu pok. dr. Krstića, ki je bil plačan od italijanske kamore v Istri, agitirati za njo in menda ne bi bilo slabo, če bi se s strani hrvaško-slovenske stranke podvzelo iste korake proti njemu, kakor svoječasnoproti dr. Krstiću.

Zopet za Opatijo važno vprašanje. Piše se nam: Komaj se je rešilo vprašanje, kje naj se postavi novo pošto poslopje, že je zopet vprašanje, kje se naj postavi za Opatijo prepotrebni »kursalon«. Kakor pri poštenem vprašanju, tako tudi pri vprašanju za »kursalon« poteguje vsak od faktorjev odedo le samo nase, ne meni se pa nobeden od poklicane in nepoklicane gospode za vprašanje, katero bi moralo igrati glavno vlogo, namreč: da bi se postavil »kursalon«

(Dalje v prilogi.)

tam, kjer bo najbolj na roko tujcem, kateri ne prihajajo v Opatijo si samo ogledat dr. Cohna, Grüssera in Quita, ker takih ljudi so že doma in med petjo dosti videli, ampak prihajajo v Opatijo, da se naučijo zdravega zraka. Ker se za uživanje tega zdravega zraka zahteva od njih precej visoka odškodnina, imajo tudi po našem mnenju, t. j. mnenju večine, pravico zahtevati, da se jim življenje v našem obmorskem kraju uredi kolikor mogoče ugodno. Da se pride tem okolnostim prav v okoliščini, je menda treba gledati v prvi vrsti, da se zabavišča in prostori za sestanke in zabave tujcev vedno postavljajo le bolj v središču Opatije. Mem ta zabavišča in za sestanke tujcev je pa menda v prvi vrsti v vsakem letovišču in zdravilišču »kursalon«, katerega bi posameznik na gospoda tam na Slatini (kakor tudi pošto) hotela spraviti v bližino svojih vil, ker to se samo po sebi razume, da bi jim te vile potem dvakrat toliko nosile kakor sedaj, a tujcem, katerih je v središču Opatije največ nastanjenih, bi pa ne ostalo drugega, kakor če bi hoteli iti se zabavati v »kursalon«, vzeti pot pod noge in hoditi četrte ure do njega, kajti ta naj bi stal po Cohnovi želji na Slatini ali Vasanski. Slatina sama je na sebi od narave sicer kras, in če bi se podrla tista lesena, dolga baraka, katere predstavlja »Slatina kopalnice«, bi bila Slatina pač še dvakrat tako lepa kakor je sedaj. Greh bi pa bil jo še bolj zazidati pa bodi s kakršnimkoli poslopjem. Kupiti pa vilo grofičev Kegelevič za 1.000.000 kron, bi bilo pa naravnost greh, ker za milijon kron bi se že skoraj cel »kursalon« sezidal na kraju, kateri najbolj odgovarja v to svrhu, namreč blizu pristanišča na takozvani »punti«, kjer bi bilo tudi vsem tujcem na roko, in kar bi bilo glavno, »kursalon« bi stal nad samim morjem. S tem pa se ne bodo zadovoljili samo tujci, ampak tudi hotelirji ter tudi vsi drugi posestniki vil, kateri nimajo ravno te sreče biti v odboru za zidanje »kursalona« in voditi vodo na svoj mlin.

Prijatelji ravnopravnosti. Slovenci v Ameriki. Vlak je povozil v Indianapolis Frana Hribarja, doma iz Koroske vasi na Dolenjskem. V Newburgu pa je povozil brzovlak Jurja Kunca. — Obenogije je zdrbilo v rudniku v Heatonu Fr. Tratniku, doma iz Žirovskega vrha. Odrezati mu morajo obe nogi. — 50 rudarjev je zasulo v Naomiju (Pensilvanija). Med ponesrečenimi so sledeča slovenska imena: Ivan Derže, Ivan Vitovič in Ivan Robič. — Roparji so napadli v Lorainu Franca Kranjca ter mu zadali pet hudih ran. Dva dni pozneje so roparji oropali in hudo ranili Fr. Maveca, doma iz Presejra.

Iz gledališke pisarne. Nocoj (nepar), se ponovi Parmova opera „Nečak“, ki se potem za nekaj časa odstavi z repertoarja. V četrtek (par) se uprizorita dve odlični slovenski glasbeni deli, namreč „Poslednja straža“ slovenskega skladatelja Risto Savina in „Božično drevo“ znamenitega ruskega impresionista Vladimira Ivanoviča Rebikova.

Koncert „Zveze moravskih učiteljev“ dne 29. decembra. „Fränkischer Kurier“ v Norimberku z dne 20. aprila 1907 piše: „Z ozirom na to, da se mi je včeraj pred koncertom „Pevske zveze moravskih učiteljev“ nekam skrivnostno šepetalo na uho o stališču, ki bi ga imeli — da zadostimo nacionalnim čutom — zavzemati napram gospodom z „onih krajev“, naj predvsem preciziram svoje stališče v vseh vprašanjih, ki se tičejo umetnosti, s tem, da citiram R. Wagnerja: „Neumetniškemu političnemu karakterju se morda prilaga, da se ubrani zunanjih vtiskov; umetniški, nepolitični značaj pa se karakterizira v tem, da vživa vtiske, ki na njegova čutila simpatično vplivajo.“ In če je pisec tega večkrat karajoč opozarjal na neumetniške izraste naših moških zborov, prizna danes: moravski učitelji so nam pokazali, kaj je moški zbor. To je v najplemenitejšem pomenu besede glasbeno-akademski pevski zbor in jaz nisem niti v Norimberku, niti zunaj našega zidu slišal tako izbornega moškega zbora. Par malenkosti v izvajanju, ki bi se lahko grajala (predvsem nemški jezik v češkem jargonu) izgine v očigledni vrlinam tega zbora. Tu obvladuje resnično volja dirigentova (pri nas hočejo biti, kot znano, vsi pevci pametnejši kot koncertni vodja). Ne samo oko v oko, ampak duša k duši korespondirajo pevci s svojim voditeljem. Kdor ima oči, da vidi, ta naj opazuje umetnost dihanja, vedno napetih prsi zapoje ti najmočnejši forte ter najbližji piano, to slikanje v tonovih barvah, to duhovito vokaliziranje, to plastično stvarjenje je nekaj posebnega. Zmožnost zbora v muzikalčno-poe-

tičnem ilustriranju je bil zame doživljaj. — Prof. Vach je ustvaril iz svojega zbora to, kar ima zbor biti: bogato nadarjen instrument v roki dirigentovi, ki na najfinjšo ter najintimnejšo spodbujajo reagira in se poslušalou reprezentira kot enotna, življenja polna oseba.“

Dar „Zveze slovenskih pevskih društev“ gosp. Antonu Foersterju. V izložbi g. Čudna v Prešernovih ulicah je razstavljen krasen srebrn venec, katerega daruje „Zveza slovenskih pevskih društev“ veleza-sluznemu slovenskemu skladatelju g. Antonu Foersterju ob njegovi sedemdesetletnici. Polovica venca sestoji z bogato nasejanimi srebrnimi lovorjemi, druga polovica z lipovimi peresi. Sad lovorja — zlate kroglice — je razvrščen med peresi; istotako ovetje in sad lipo. — Obe polovici veže na spodnjem delu zlata pentlja. V sredi je velika srebrna lira, ki nosi napis: Antonu Foersterju ob njegovi sedemdesetletnici dne 20. grudnia 1907 „Zveza slovenskih pevskih društev“. Venec, ki je 60 cm visok in 48 cm širok, leži v krasno izdelanem etuiju z baržunasto podlago.

Božičnica I. in II. mest. slov. otr. vrta se vrši v četrtek 19. t. m. ob štirih popoldne v „Mestnem domu“.

„Šišenski Sokol“. V včerajšnji notici, priobčeni pod tem naslovom sta izostali dve vrsti v rokopisu, zato je bil smisel pokvarjen. Citati se mora sledeče: Po tekmi je nastopila vrsta naraščanja na bradlji ter izvajala lepe, primerne vaje v dvojicah prav točno in gibčno. Končno so se sledile tri skupine na veliki bradlji z vsem naraščanjem, ki so bile tako glede sestave kakor tudi v izvedbi prav dobre.

Litijska šolska m'adina priredi dne 26. decembra v prostorih gospe Ljudmille Roblekovice v Litijski veselico.

Konec pijanca. Mihael Pavlič iz Gore pri Kamniku se je ponoči v pijanosti vlegel v razor na nji, ker je zgrešil pot domov. Ko je začelo deževati, se je razor napolnil z vodo in Pavlič se je zadušil.

V Ratočah na Gorenjskem so pa tiči. Zadnjič ste poročali, da živita v tej mali srenji še dva Radeckega vojaka, sedaj poročamo, da žive kar trije. Tretji je Jak. Oman (Stamrdejev). Potrjen je bil v Radoljici 1. 1850. h kranjskemu pešpolku. Poslan je bil v Benetke. Videl je večkrat Radeckega. Gledal je tudi, ko so ga peljali mrtvega skozi Benetke na Dunaj.

Državna subvencija. Kmetijska podružnica v Košani je dobila 1000 kron državne podpore za delno pokritje primanjkljaja pri sadjarski šoli v Bujah.

Pogreša se od 30. novembra 15letni kočarčin sin Jožef Sajovec, roj. v Vidmu pri Rakeku, pristojen v Hrenovici pri Logatcu. Navedenec je služil v Bonikvah pri Rakeku in je brez vsakega povoda odšel, popustivši svojo poselsko knjižico v delavski, raztrgani obleki. Pogrešanec je za svojo starost dovolj velik.

Nesreča. V soboto 14. t. m. si je na Nanosu pri nakladanju hlodov 19letni Janez Hrovatin iz Vipave zlomil nogo pod kolenom. Pozno ponoči so ga v gnojnem košu pripeljali domov.

Vipavska čitalnica združena z javno ljudsko knjižnico ima dne 28. t. m. ob 8. zvečer v čitalničnih prostorih svoj občni zbor. Priredi tudi na Silvestrov večer v hotelu „Adrija“ družbinski večer s primernim sporedom, h kateremu so vabljeni vsi prijatelji čitalnice.

„Posavska Straža“, glasila dr. Benkoviča se preseli po novem letu v Celje in se bo imenovala „Straža“, ki bo izhajala trikrat na teden. Naperjena bo proti „Domovini“, ki tudi izhaja po trikrat na teden. Klerikalci na Štajerskem se hočejo na vsak način obdržati na površju, s katerega polagoma, a vidno izginjajo.

„Kmečka zveza“ je imela v nedeljo 15. decembra, kakor se nam piše iz Savinske doline, shod v gostilni Stulerja v Grižah. Znani četovodja „zvezarjev“, Mlakar, se je svojim vernim predstavljal kot kandidat za izpraznjen deželnozbornski mandat po bolnem dr. Ivanu Dečku. — Mož istinito resno misli kandidirati; zato pa že nekaj časa straži po raznih krajih Savinske doline.

Napad nahujskanih klerikalnih „zvezarjev“ mlečnozobnikov. Iz Zalca se nam piše: V nedeljo 15. t. m. so od shoda iz Griž se vračajočega g. Franca Šušteršiča s nožem napadli in na desni roki težko ranili mladi pobalini iz Vrbeja. V par minutah bi bil izkrcaval, da mu ni prihitel na pomoč g. Premik, ga za silo obvezal in spravil s vozom domov. Hitra zdravniška pomoč je ranjenca rešila gotove smrti. Ta sločin

je izvedel 18letni fantalin Marko Pesko, sin najbolj zagrisnjene „Zvezarja“ in Jandičevega podrepnika. Umrl je 11. t. m. gosp. Frano Slomencek upok. nadučitelj v Podčetrtku na Štajerskem po kratki, mučni bolemini. N. v m. p. l.

Narodnjaki na Vranskem so na Miklavškem večeru navdušujoč se za družbo sv. Cirila in Metoda sklenili nabirati narodni davek mesečno po 1 K. Temu sklepu se je takoj odzvalo lepo število rodoljubkin in rodoljubov. Evo vam častitih imen: Rudolf Vrabec, učitelj; Belica Kolšek, učiteljica; Iv. Jakše, učitelj; Fran Oset, trgovec; Josip Kladnik, c. kr. poštar; Fran Kolšek, uradnik; Mihael Jezovšek, c. kr. notar; Josip Rotner, c. kr. sodni svetnik; Simon Meglič, nadučitelj; Fani Šentak; dr. R. Karba, okr. zdravnik; Fr. Schawe, graščak; Karl Schwendtner, trgovec; M. Klančnik, uradnika vdova; Josip Bizjak in Neimenovana. — Tudi nabiralnik na Vranskem izborni deluje. — Z novoletnim darom po 5 kron, ki sta jih vrgla v nabiralnik, sta dala dober vzgled svojim gostom g. Karl Košenina in gđ. A. Kosova. Živeli!

Katoliški učiteljski konvikt gradijo v Gradcu v neposredni bližini učiteljskega.

Ciril-Metodova šola na Muti. Piše se nam iz slovenjegraškega okraja na slovenskem Štajerskem: Kakor znano, poučujejo na slovenski ljudski šoli na Muti ob koroskih mejah ob troških naše šolske družbe sv. Cirila in Metoda mariborske šolske sestre. Kakor slišimo, se baje konvent šolskih sester v Mariboru misli odpovedati nadaljnemu oskrbovanju pouka na slovenski ljudski šoli na Muti.

Zblaznel je v Celovcu Ivan Kropfič. Oddali so ga v blaznico.

Slovenska zmaga. V Višnji vasi pri Vojniku so bili izvoljeni na vsej črti narodnjaki. Nemškutarji se volitve naravnost niso udeležili, ker so naprej uvideli, da bi bila blamaža velikanska.

Štajerski otroški vrtec so otvorili v nedeljo v Ljutomeru.

Huda žena je 45letna vdova Jurca v Rodiku. Ko jo je županstvo rabilo za neko reč, je pometala ob tla dva rublca, ko je prišel župan, je naklestila še njega. Za svoj hraber čin se bo morala braniti pred sodnijo.

Smrtna nesreča. 45letni vozni pripeljalec Franc Zorman je na južnem kolodvoru v Trstu prišel med odbijače, ki so ga tako stisnili, da je umrl čez deset minut. Zapustil je 5 otrok.

Iz tretjega nadstropja je skočil v Trstu 40letni prodajalec živil Albert Tonini iz Benetk na dvorišče. Polomil si je par reber in se težko znotraj poškodoval, da najbrž ne bo okrevale.

Roparski napad. V Trstu je bil predsončnim napaden 29letni delavec Mihael Kristančič od dveh lopovov, ki sta ga vrgla na tla in mu vzela vse, kar je imel pri sebi. Napadalo so prijeli. Sta 20letni kovač Anton Potnik in 18letni čevljar Anton Rutter, oba iz Trsta.

Zopet umor kočijaža v Trstu. Danes je pet mesecev, odkar je bil v Trstu zavrato umorjen po kratkem presledku drugi kočijaž in v nedeljo popoldne ob polu 5 je zadela ista usoda tretjega, kakor smo kratko poročali že včeraj. Ob 4. je prišel k izvoščku Lovrencu Vidavu p. d. „Kovaču“ na Opčinah neznan mlad človek, star 19 do 22 let, mestno oblečen, ter mu velel zapreči, da bi ga peljal v Sežano. Lorenc Vidav — 45leten oženjen mož in oče petih otrok — je seveda rad napregel, v nadi, da bo kaj zaslužil za svojo revno družino. Rečeš ni vedel, da gre v smrt, ni vedel, da zapušča svoje otročiče za vedno. Okolu 5. ure in četrta je pa neki Openec, tudi on imenovan Vidav, idoč po cesti iz Sežane na Opčine, slišal dva strela, a malo za tem je videl nekega človeka, ki je tekel proti Orleku. Obenem je pa slišal drdranje kočije, ki se je pri kratku z ropotom ustavila. Prišedši bliže, je Vidav videl, da se je bila kočija prevrnila. Kočijaž — Lorenc Vidav — je pa ležal krvav na tleh poleg kočije. V tem prišlo še par oseb k zvrnjeni kočiji, in ko so videli, da je kočijaž krvav, so mu hoteli pomagati, a bil je že mrtev. Ležal je z obrazom v prahu. Oni Vidav, ki je bil prvi na licu mesta, je šel takoj v Sežano in tam obvestil orožnike, ki so takoj prišli na lice mesta. Konstatovali so, da ima pokojni Vidav dve rani na glavi, in sicer eno na desnem sencu, a drugo v tilniku. Nesrečna vdova pokojnega Lorenca Vidav, ki je videla zločinca, ga opisuje skoraj popolnoma ravno tako, kakor so opisovale morilca pok. Mohoroviča one osebe, ki so ga videle v Mohorovičevih kočiji na cesti proti Kontovlju. Kljub vsestranskemu zasledovanju morilca doslej še niso do-

dobili in se splošno sodi, da je ta duševno bolan, ki ima veselje in slast moriti ljudi. Da bi bil hotel zaradi denarja umoriti Vidava, je izključeno, saj ta ni imel pri sebi ne denarja ne kake vrednostne reči. Morilec je bil tujec, ki je prišel od Trsta na Opčine in ga ni nihče poznal, kolikor jih ga je videlo.

Mestni svet tržaški je sklenil v zadnji seji, da v očigled približujoče se šestdesetletnice cesarjeve posveti smesek 300 000 K v povečanje obč. Fran Josipovega zaklada proti potepuštvi ter protestiral proti nameravani premestitvi slovenskega učiteljskega v Gorico. (Zadnji predlog je bil sprejet seveda samo z italijanskimi glasovi.)

Tatinska družka Zafopulo & Co. v Trstu je bila danes zjutraj ob 2. popoldni obsojena pred tržaškimi porotniki. Zafopulo je dobil 6 let, Spechar in Crevato vsak 6 mesecev, Urizio 5 mesecev. Marija Mavrenčič je bila oproščena. Razprava je trajala 5 dni.

Tržaški poštal uslužbenec so privedli snoči po mestu demonstrativen sprevod, v katerem je bilo okoli 1500 oseb.

Jugoslovanski vinotoč na Dunaju. Na Dunaj potujoče Slovence in prijatelje pristnega domačega vina opozarjamo na današnji inšerat dunajskega gostilničarja Milana Stojadinoviča. V vinotoču se shajajo dunajski Slovenci.

Roparski umor v Šiški? K ti včerajšnji notici se nam še poroča, da so otroci in brat, ki so že včeraj prišli dozdevnega Prašnikarja agnoscoirat spoznali, da je nesrečnež njihov oče oziroma brat. Po mestu so razširjene govorice, da je pokojnik predvčerajšnjem pil z nekim neznanim slaboglasnim človekom, v neki gostilni na Vodovodni cesti, kateri ga je ponoči potem na polju ubil, mu vzel 300 K denarja, ter mrtvega nesel na progo. Roparja da je že včeraj orožništvo prijelo in dobilo še denar pri njem. Tudi zločin da je že priznal. Vse te govorice so popolnoma neosnovane in slučaj še sploh ni pojasnjen. Prašnikar je odšel v nedeljo od doma ter je imel po zatrdilu domačih s seboj le 8 K denarja. Kod je hodil in kako je prišel do usodnega kraja, ni znano. Znano je le toliko, da ga na Vodovodni cesti v nobeni gostilni ni bilo. Splošno pa še tudi ni dognano, da je bil nesrečnež žrtev hudobne roke, kajti izključena ni tudi nesreča ali pa eventualen samomor, za katerega pa pokojnik ni imel nobenega povoda.

V panorami-kosmorami na Dvorskem trgu pod „Narodno kavarjo“ vidimo ta teden izbrano serijo slik, predstavljajočih Korzike in Sardinijo. Vsa mesta kakor Ajaccio, Boccogmano, Vizzovona, Bastia, Cagliari, Sassari, Corte leže ob morju ter uživajo pri pogledu nanja najlepše južno podnebje in vidimo na vsak korak pristno južno življenje. Slike so umetniško dovršene, zato je to izborna serija prav toplo priporočati.

Mednarodna panorama pod Trančo ima ta teden razrazstavljene najzanimivejše kraje Španije, med temi mesta Kordova, Malaga in Kadiz. Posebno zanimanje vzbujata mavriški grad in prekrasna moštevja v Kordovi. Impozanten je tudi pogled na Gibraltar z morja. Slike so javne in nazorne.

Dober tek! V neki tukajšnji trafiki je bila kupljena smodka, v kateri je precej dolg las. Če to spadu k boljšemu in lepšemu gorenju cigare, nam ni znano, vemo le toliko, da vzbuja poseben apetit do kajenja. **Iz dežja pod kap** je prišel prisiljenec Alojzij Kropiunig, kateri je pred nekaj časom pobegnil od dela pri zgradbi „Katoliške tiskarne“. Odšel je na Štajersko in se sedaj nahaja v zaporih pri deželnem sodišču v Gradcu. Ko bo pa tam „odslužil“, pride pa zopet z neprostovoljnim spremstvom nazaj v hišo pokore.

Aretovan je bil včeraj restavracijski točaj Ivan D., ker je sumljiv, da je pokradel iz predala v točajnici plačilni natakarioci gđ. Petričevi zadnji mesec čez 200 K za vino in pivo izkupljenega denarja. D. je pri pijači tako štedil, da ni skoraj nič prišlo v kalo, a to ne v prid natakarioci, ampak sebi. Mislil si je namreč, da ako ne pride nič pijače v kalo in če sam potem ukrade vsak dan nekoliko denarja, natakarioca ne bo nič občutila škode. Ko mu je pred kratkim neki natakakar zabrusil v obraz, da je on tat, je postal pošten, t. j. pustil je natakaričin denar in se spravil nad restavraterevo vino. Kadar ga je nemreč prinesel v steklenicah iz kleti, za običajno liter, ali pa še več, kakor je pač kazalo, ni zapisal, in ko ga je prodal, je za nezapisanega spravil denar v žep. Prišlo so pa na sled tudi ti lumpariji in nepoštenjakoviča oddali policiji. D. je bil zaradi hudodelstva tatvine že kaznovan.

Mrzlo kopel je imel v nedeljo ponoči neki 25letni brezposelni kle-

parški pomočnik rodod iz Zagreba. Okajen se je toliko časa vrtil ob bregu Gradaščice, da je štrbunknil v vodo. Ko je patrolujoči stražnik nevarnost opazil, ga je potegnil iz vode in odvedel v stražnico, kjer so ga preoblekli, potem pa pridržali v varnosti do jutra, da se mu je izkadir alkohola.

Ljubljanski sekstet na lok igra danes zvečer v kavarni „Avstrija“. Začetek ob 9. Vstop prost. **„Društvena godba ljubljanska“** koncertuje jutri zvečer v hotelu „Južni kolodvor“ (Seidel). Začetek ob 8. zvečer. Vstop prost.

Konja splašila sta se včeraj popoldne posestnika g. Antonu Kovaču. Kovač je pripeljal v Komenskega ulice št. 32 za dve stranki premog. Ko ga je zmetal polovico z voza, je pripregel konja z verigo za zadnji del voza in ga hotel na ta način spraviti na cesto. Pri tem pa se je strgala veriga, Kovač je padel z voza, konja pa sta z uprežno »vago« zdirjala v Komenskega ulice. Ker ju je vaga tepla po zadnjih nogah, sta bila vedno plašnejša ter sta pritekla po Komenskega ulicah do Štrkljevega vrta. Tam sta se zagnala v železno vrtno ograjo s tako močjo, da sta je nekaj podrla, sama pa padla na hodnik. Eden si je pri tem zlomil nogo, drugi si jo je poškodoval. G. Kovač ima čez 500 kron škode.

Ogenj v dimniku. Snoči po 7. uri so se vnele saje v hiši g. Frana Pusta v Strelških ulicah št. 29. Na lice mesta je prišel oddelek gasilnega in reševalnega društva, ki pa ni stopil v akcijo, ker so saje že preje same izgorale.

Delavsko gibanje. Včeraj se je z Južnega kolodvora odpeljalo v Ameriko 25 Macedoncev.

Izgubljene in najdene reči. Pleatarica Stefanija Podlesnikova je izgubila zlato brožo, vredno 20 K. Najden je črn dežnik in ga dobi lastnik pri magistratu. — Policijski stražnik Anton Švigelj je našel kolegarsko napihačo. Neka dama je našla pleteno, naglavno ruto in jo oddala pri magistratu.

* **Drobne novice.** Nogo si je opekkel belgijski kralj Leopold, ko si je zdravil protin z vročim zrakom. Opekline je zelo huda.

— 100.000 pisem na sv. Miklavža je bilo oddanih pri poštah v Zedinjenih državah. Vrhovni poštni ravnatelj je sedaj ukazal vsem poštam, naj izročijo taka pisma dobrodelnim društvom, ki bodo izpolnila otroške želje.

— Visoka odlikovanja dobe avstro-ogrski delegatje, ki so se udeležili mirovne konference v Haagu.

— Za častnega poveljnika nemške mornarice je imenoval nemški cesar princeza Henrika, soproga nizozemske kraljice.

— Vest o demisiji ogrskega brambovskega ministra Jekelfalussyja ni resnična.

— Björnson leži v Rimu bolan, ker se je hudo prehladil.

— 40letnica pesnika. Najslavnejši med sodobnimi madžarskimi pesniki Jos. Kiss je obhajal včeraj 40letnico svojega delovanja.

* **40letnica avstrijske ustave.** Dne 21. decembra bo štirideset let, kar je stopila v veljavo sedanja ustava. Od revolucije leta 1848. je moralo poteti skoro dvajset let, predno je Avstrija dobila ustavo. To se pravi, imela jih je od leta 1848. več, a vse so hitro izginile. Soldateska ali liberalneje rečeno vojaška stranka se je najbolj ustavljala liberalnim reformam in je bila stober reakcije. Šele ko se je na bojiščih izkazala korupcija in nezmožnost vojaške stranke, šele ko je bila Avstrija pri Solferinu in pri Kraljevem gradu po notah poražena, je padel vpliv te stranke in toliko, da je dobila Avstrija svojo ustavo.

Književnost.

— Walter Šmid — Die Reihen-gräber von Krainburg. (Posebni odisk iz zbornika Jahrbuch für Altertumskunde, herausgegeben von der k. k. Zentralkommission für Kunst und historische Denkmale, zvezek I. 1907., str. 55—77). Kustos kranjskega deželnega muzeja, g. Valter Šmid, poroča v tej razpravi o uspehih svojih raziskavanj kranjskega grobišča. Izšel je šele prvi del, v katerem nam podaja podatke o raziskavanjih v prejšnjih letih na taistem grobišču (Pavšlar, Szombathy, Zmave), predvsem pa o svojem uspešnem delu v l. 1905., ko je odkril ne manj kot 213 grobov. Posebno zanimivi so znanstveni zaključki, ker se ne strinjajo z dosedanjimi domnevami. Dr. Šmid namreč verjetno dokazuje, da so ti grobi langobardski, ne staroslovenski. V Kranju so imeli Langobardi svojo vojaško postojanko kot mejno stražo proti avarskim napadom. Skrbno sestavljeno razpra-

vo krasi ena legopisna slika ter več podob najdenih starin (mečev, zaponk, uhanov, prstanov itd.).

Vse tu naznanjene knjige in listi se dobivajo v »Narodni knjigar- ni« na Jurčičevem trgu št. 3.

Telefonska in brzojavna poročila

Dunaj, 17. decembra. V parlamentu je danes vse mirno. Dr. Ben- kovič je danes prišel v zbornico ne- obvezan, na čelu je imel samo velik obliž. Maloruski poslanec dr. Ba- činski danes ni prišel v zbornico, citiran pa je k predsedniku. Poslanec dr. Chiari in drugi so vložili nujni predlog glede spremembe po- slovnika. Predlagatelj zahteva- jo, naj se predlog izloči odseku, ki ima zbornico o reformi poslovnika po- ročati tekom 6 tednov. Na to se je na- daljevala razprava o kvotnem zako- nu. Ko so govorili poslanci Kai- ser, Lazarski in dr. Ellenbo- gen, je bil zakon z veliko večino sprejet. Proti so glasovali češki radi- kalci, socialni demokratje, nekateri jugoslovanski poslanci in več nem- skih agrarcev. Ob 2.25 min. popoldne je stopil poslanec Ivan Hribar na referentsko tribuno, da poda svoje po- ročilo o zgradbi belokranjske in da- matinske železnice. Njegovo poročilo je bilo že dobesedno priobčeno v »Slovenskem Narodu«. Za Hribarjem je govoril član »Jugoslovanskega kluba«, Duličić. Seja še traja. Pri- hodnja seja bo jutri. Vladni krogi upajo, da bo že jutri mogoče pričeti s prvim čitanjem proračunskega provi- zorijskega. Kot prvi govornik v proračun- ski debati je vpisan poslanec Ivan Hribar.

Praga, 17. decembra. Včeraj je tu zgorela tovarna za sladkor, ki je last češke industrijske družbe. Skladi- še in poslopje za stanovanje so ga- silci rešili. Škode je 1 milijon kron.

Opava, 17. decembra. Pri dopol- nilni volitvi v bohuminskem okraju je bil izvoljen socijalni demokrat Daszynski s 6715 glasovi proti krščanskemu socijalcu Buri, ki je dobil 2440 glasov.

Budimpešta, 17. decembra. Da- našnji madžarski listi silno besne radi včerajšnjega govora predsednika av- strijske zbornice dr. Weisskirch- nerja proti ogrskemu ministrskemu predsedniku dr. Wekerleju, zlasti pa so razjarjeni, da je avstrijski par- lament sprejel resolucijo poslanca Šilingerja, naj avstrijska vlada vpliva na ogrsko, da se bo na Ogr- skem izvajal narodnostni zakon.

Budimpešta, 17. decembra. Hr- vaški ban dr. Rakodczay je prišel semkaj in imel dolgotrajno konferenco z ministrskim predsednikom dr. We- kerlejem.

Budimpešta 17. decembra. V političnih krogih se širi vest, da bo v kratkem odstopil dr. Rakodczay in da bo na njegovo mesto imenovan za bana baron Rauch.

Slovenci in Slovenke! Ne zablite družbe sv. Cirila in Metoda!

Sarg glicerini *drženo in tekoče* *mjilo* *napravljeno kažo* *belo in nežno.* *Dobi se povsod.*

IREX

Zobni prašek Irex, idealni izdelek kar najbolj nežne finosti. Patentni lonček z avtomatskim oddajanjem praška. Vsečina okoli 60 porcij. — Cena K 1.20.

Meteorološko poročilo.

Vizna nad morjem 306. Srednji enotni tlak 754.0 mm

Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
16. 9. kv.	742.8	1.5	sr. svzhod	jasno
17. 7. kv.	747.2	-3.8	sl. jsh.	jasno
18. 3. pop.	747.7	1.5	slab jug	jasno

Srednja včerajšnja temperatura: 1.8° — noč — 17°. — Padavina v mm 0.0

Ljubljanska „Kreditna banka v Ljubljani“.

Uradni kurs d. b. b. 17. decembra 1907.

razložen papir.	Denar	Blago
4 1/2% majska renta	96.40	96.60
4 1/2% srebrna renta	96.80	96.80
4% avstr. krona renta	96.60	96.80
4% zlata	114.80	114.80
4% ogrska krona renta	99.95	99.95
4% zlata	110.76	110.95
4% posojilo dež. Kranjske	97.96	98.93
4% posojilo mesta Spiljet	100.80	101.60
4% posojilo Zadar	99.8	100.85
4% bos.-herc. železniško posojilo 1902	99.95	99.95
4% češka dež. banka k. o.	96.85	97.25
4% avstr. hipotek. banka	96.85	97.25
4% zast. pisma gal. dež. hipotek. banka	99	99.60
4% pešt. kom. k. o. z 10% pr.	101.60	102.60
4% zast. pisma Innerst. hranilnice	97	98
4% zast. pisma ogr. centr. dež. hranilnice	97.15	98.25
4% z. pis. ogr. hip. ban.	98.95	99.35
4% obl. ogr. lokalnih železn. d. dr.	98.50	99.50
4% obl. češke ind. banke	99.50	100
4% prior. lok. želez. Trst-Poreč	99.90	—
4% prior. dolenskih žel.	98.75	99.75
3% prior. juž. žel. kup. 1/2%	98.25	98.25
4% avstr. pos. za žel. p. o.	99	100

Srečke.

Srečke od 1. 1860 1/2	147.75	141.75
od 1. 1864	141.75	141.75
tzske	141	146
zem. kred. i. emisije	270.50	276.50
„ „ „ „	273.75	279.75
ogr. hip. banke	244.65	25.65
srbske a frs. 100—	102.80	108.20
turške	181.60	182.60

Basilika srečke

Kreditne	446	46
Inomoške	91	95
Krakovske	97.0	108.50
Ljubljanske	64	70
Avstr. rdeč. križa	48.65	50.65
Ogr.	26.5	28.25
Rudolfove	66	70
Salcburške	88	92
Dunajske kom.	4.9	43

Delnice.

Južne železnice	147.45	148.35
Državne železnice	670.60	671.50
Avstr.-ogr. bančne deln.	1773	1782
Avstr. kreditne banke	698.75	699.75
Ogrske	748.50	749.50
Zivnostenske	259	23.50
Premogokop v Mostu (Brux)	722	125
Alpinske montan	679.50	680.0
Praške žel. ind. dr.	3334	344
Rima-Murányi	611.60	612.50
Trboveljske prem. družbe	243	245
Avstr. orožne tovr. družbe	452	454
Češke sladkorne družbe	147	149

Valute.

C. kr. cekin	11.55	11.89
20 franki	19.17	19.19
20 marke	23.61	23.68
Sovereigns	24.12	24.14
Marke	117.77	117.97
Laški bankovci	95.90	96.10
Rubliji	2.57	2.53
Dolarji	4.84	5

Žitne cene v Budimpešti.

Dne 17. decembra 1907.

Termin.

Pšenica za april	za 50 kg K 13.36
Pšenica za oktober	za 50 kg K 11.26
Rž	za 50 kg K 12.80
Koruzna za maj 1908	za 50 kg K 7.45
Oves za april	za 50 kg K 8.64

Efektiv.

5—10 vin. višje.

Zahvala. 4185

Za obilne izraze iskrenega so- žalja in prisrčne besede tolažbe, za krasne vence in cvetke ter za prijateljsko zadnje spremstvo ob smrti ljubega

Ernesta

izreka svojo globoko zahvalo

rodbina dr. Fr. Zupančeva

Gostilno

iščem v najem ali na račun, oziroma jo tudi kupim.

Ponudbe na naslov: „Slovenka“ v kantini Ugljenik, Pivomača na Hrvaškem. 4186-1

Čudno!!

lepo, znamenito, pitano in tolst

purane nežno, tolst purice

razpošilja za prihajajoče praznike in za celo sezono po nizkih cenah

Božumir Hude Tepanje, p. Konjice, Stajerske.

Na prodaj je panorama

iz orehovega lesa, za 25 sedežev in 4 do 5 serij. 2400 K.

Oglasiti se je pri pri Petru Streinu, Krakovski nasip št. 26, Ljubljana. 4161-3

Blagajne, varne proti požaru in vlom, „Fox“ pisalni stroji, ameriško po- bištvo za pisarnice ceneje nego kjerkoli. — **Bečke skladišče blagajna,** delničarsko društvo, Zagreb, Illica 22. 3494—31

Prednosti

„Santa Elena“ jamajskega ruma . . .

Finost

nežen vonj

Izborna kakovost.

Najboljši in najmodernejši KLOBUKI

vseh vrst v najboga- tejši izbiri po gl. 1-20 in više

v Ljubljani pri

C. J. HAMANN

Klobuki se sprejemajo v popravo.

Hotel „Južni kolodvor“ (A. Seidel.)

Jutri, v sredo, 18. t. m.

KONCERT

Ljublj. društvene godbe.

Začetek ob osmih. Vstop prost.

Za obilni obisk se priporoča

A. Seidel, hotelir.

Iščem za svoj paromlin knjigovodja, skladiščarja in prodajalko za trgovino železnice: korespondenta,

ki mora biti tudi stenograf. Od re- fletantantov se zahteva znanje slo- venščine in nemščine. Ponudbe naj se naslove na 4187—1

PETER MAJDIČ v Celju.

SUKNA

In modno blago za obleke priporoča firma **Karel Kocian** tvornica za sukno v **Kumpolcu** na Češkem. Vzorec franco. Tvrniško žene.

Otvoritveno naznanilo.

4190—1 Naznanjam p. n. občinstvu, da sem otvoril s 1. novembrom t. l. svoje

strojno ključavničarstvo

Tel. fon št. 73. na tovarniški način. Telefon št. 73.

Ker imam z najmodernejšimi stroji opremljeno tovarno, izvršujem vsakovrstna popravila od najfinejšega precizijskega, do najtežjega dela, kakor: bencinovitih motorjev, avtomobilov, motornih koles, elektromotorjev, dinamo strojev, parnih strojev, šivalnih in pisalnih strojev, kontrolnih blagajn itd. — Prevzamem tudi delo celih električnih naprav. Za solidno delo in zmerne cene se jamči.

P. n. občinstvu v blagohotno uvaževanje se priporoča

D. S. FARIN, Ljubljana, Poljanska cesta št. 67.

C. in kr. dvorni založnik Papežev dvorni založnik

lekarnar PICCOLI, Ljubljana

Dunajska cesta (lekarna pri angelu)

opetovano odlikovan, priporoča nastopne preiz- kušene izdelke:

Salmijakove pastile — preizkušene — olajšujejo hri- pavost in kašelj, razkrajajo sliz. 1 škatlica stane 20 vin, 11 škatlic 2 kroni.

„Antirrhemon“ najboljšo, bolečino gasečo sredstvo proti trganju in podobnim revmatičnim bolečinam. Ena stekle- nica stane 1 krono.

Tinktura za želodec je želodec krepljeno, tek vzbujajoče, prebavno, in odprje telesa pospešujoče sredstvo. 1 steklenica 20 vinarjev.

Železnato vino vsebuje za slabokrvne in ner- vno osebe, blede in sla- ootne otroke lahko prebavljiv železnat izdelek. Ena pollitrska steklenica 2 kroni. Poštni zavoj s 3 steklenicami K 6.60 franko zaboju in pošt. na.

Naročila se točno izvrše proti povzetju. 1943—28

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

Izvod iz voznega reda.

Veljaven od dne 1. oktobra 1907. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. žel.:

7-05 zjutraj. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorica, d. ž., Trst, c. kr. drž. žel., Beljak čez Podrožico, Celovec, Praga.

7-07 zjutraj. Osebn. vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.

2-05 predpoldne. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Beljak, (čez Podrožico) Celovec, Praga.

11-40 predpoldne. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Trbiž, Beljak juž. žel., Gorica drž. žel., Trst drž. žel., Beljak, (čez Podrožico) Celovec, Praga.

1-05 popoldne. Osebn. vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.

2-45 popoldne. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Trbiž, Beljak juž. žel., Gorica drž. žel., Trst drž. žel., Beljak, (čez Podrožico) Celovec, Praga.

7-10 zvečer. Osebn. vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.

7-25 zvečer. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Trbiž, Beljak, (čez Podrožico) Celovec, Praga.

0-40 ponoči. Osebn. vlak v smeri: Je- senice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorica drž. žel., Trst drž. žel., Beljak juž. žel., (čez Podrožico).

Odhod iz Ljubljane drž. kolodvor:

7-28 zjutraj. Osebn. vlak v Kamnik.

2-05 popoldne. Osebn. vlak v Kamnik.

7-10 zvečer. Osebn. vlak v Kamnik.

0-50 ponoči. Osebn. vlak v Kamnik. (Samc ob nedeljah in praznikih v oktobru.)

Dohod iz Ljubljane juž. žel.:

6-58 zjutraj. Osebn. vlak iz Beljaka juž. žel., Trbiž, Jesenice, Gorice, Trsta.

8-34 zjutraj. Osebn. vlak iz Kočevja, Straže-Toplice, Rudolfovega, Grosuplja.

11-15 predpoldne. Osebn. vlak iz Prage, Celovca, Beljaka juž. žel., čez Podrožico in Trbiž, Gorice drž. žel., Jesenice.

2-32 popoldne. Osebn. vlak iz Kočevja, Straže-Toplice, Rudolfovega, Grosuplja.

4-36 popoldne. Osebn. vlak iz Beljaka juž. žel., Trbiž, Celovca, Beljaka (čez Podrožico) Gorice drž. žel., Trsta drž. žel., Jesenice.

6-50 zvečer. Oseb. vlak iz Prage, Celovca, Beljaka (čez Podrožico) Jesenice.

8-37 zvečer. Osebn. vlak iz Kočevja, Straže-Toplice, Rudolfovega, Grosuplja.

8-45 zvečer. Osebn. vlak iz Beljaka juž. žel., Trbiž, Celovca, Beljaka (čez Podrožico) Trsta drž. žel., Gorice drž. žel., Jesenice.

11-50 ponoči. Osebn. vlak iz Trbiža, Ce- lovca, Beljaka (čez Podrožico) Trsta drž. žel., Gorice drž. žel., Jesenice.

Dohod iz Ljubljane drž. kolodvor:

6-46 zjutraj. Osebn. vlak iz Kamnika.

10-59 predpoldne. Osebn. vlak iz Kamnika.

6-0 zvečer. Osebn. vlak iz Kamnika.

9-59 ponoči. Osebn. vlak iz Kamnika. (Samc ob nedeljah in praznikih meseca oktobra.)

(Odhodi in dohodi so naznačeni v srednje- evropskem času.)

C. kr. ravnateljstvo državnih železnic v Trstu.

POKORNEGA

PELINKOVEC

Najboljši želodčni liker sveta.

Od zdravniških avtoritet priporočen kot ugoden, tečen in želodec jačajoč

čisti biljni destilat.

Eksportira se na vse kraje sveta.

Odlikovan s 60 slatimi, sre- brnimi in častnimi kolajnami.

Dobiva se povsod.

Zastopnik za Kranjsko: **FRAN REMIC, Ljubljana.**

!!Opomba!!

Izvrsten glas našega eli- zira „Pelinkovca“ dal je povoda, da naša konkurenca prodaja pod istim ali sličnim menom slabše — čisto zdravju škodljive — pi- jače. Radi tega pazite na našo **zakonom zavarovano vinjeto** in zahtevajte izrečno 3629—28

Pelinkovac Pokorny.

Vse ostalo naj se kot ponaredba zavrne.

Edini proizvajalec: Kralj. p. vl. dion. tvornica likera preje **FRANJO POKORNY, Zagreb.**

Ustanovljeno 1862.

Podružnica v Spiljetu. „Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani“ Podružnica v Celovcu.

Del. glavnica K 2.000.000. Stritarjeve ulice št. 2. Rezervni fond K 200.000.

Promese na kreditne srečke a kron 18— žrebanje 2. januarja. Glavni dobiček kron 300.000—

„ „ srečke regulacije Denave a „ 10— „ „ 2. „ „ 140.000—

„ „ zem. kreditne srečke a „ 5-50 „ „ 7. „ „ 100.000—

Vse tri promese skupaj samo 32 kron.

Obrestaje vloge na knjižico in na tekoči račun od dne vloge do dne vzdiga po 4 1/2%, vloge na tekoči račun proti tridesetdnevni odpovedi po 5%.

Trgovci! Pozor! Zasebniki!
Obeski
za božična drevesca
 vseh vrst, najkrajše, fini, vsi užiti in cenje kot povsod drugod; ter razno fino pecivo itd. vse v kartonih lepo zloženo, se torej ne polomi, razpošilja direktno 4178-2
E. BRANDT, trgovca slaščic, Kranj.
 Prekupovalci znani popusti!

Tvornica E. Karaman & Cie parketna
tvornica v Splitu (Dalmacija) uamerava ponudbenim potom oddati

dovažanje
surovega blaga
 od postaje Darnis do žage v Muću (34 kilom.), dalje

dovažanje
izgotovljenega blaga
 z žage v Muću na postajo Darnis Sinj (14 kilom.)

Vsak mesec bo prevoziti okoli 4000 do 5000 met. centov lesa.

Vožnja se bo oddala za eno leto in se vozi lahko z navadno konjsko vprego ali pa z avtomobilnimi tovornimi vozovi.

Na željo se morebitna pojasnila dajo radi volje.

Odprle se bodo ponudbe 20. decembra 1907.

4141-2

J. Grobelnik v Ljubljani

prodaja vse manufakturno blago
od ponedeljka 2. decembra do Božiča
po iznenadno znižanih cenah.

Kdor še ni nakupil zimskih potrebščin, dobi
posebno sukno za moška oblačila
damske blagove **zadnje novosti**
radi prevelike zaloge po brezkonkurenčnih cenah.

Po različno priložnostnih cenah priporočam tudi 4183-9
praktična božična darila kakor
preproge, zagrinjala, angleške plede,
garniture, krasne šerpe in rute, odeje, volnene in šepane.
Belo blago (platno, Schrollol šifoni). Namizno perilo in robci.
Nihče naj ne zamudi res ugodne prilike!

Večja trgovina na Dolenjskem išče

učenca

Ponudbe pod „Dolenjsko 100“
 na uprav. „Slov. Naroda“. 4188-1

Takoj se prodaja brivski obrt

na prav dobrem prostoru, kamor prihaja mnogo tujcev. 4118-3
 Naslov v uprav. „Slov. Naroda“.

Išče se dobro ohranjena, oziroma tudi nova dvosedežna polkrita dvovprežna kočija

Ponudbe naj se pošljejo na uprav. „Slov. Naroda“. 4189-1

Najprimernejše
božično darilo
 SO
kasete s pisemskim papirjem ..
 ki jih ima v veliki izbiri na prodaj ..
„NARODNA KNJ.GARNA“.

Št. 45.899.

Poziv vojaški taksi zavezanim osebam, naj se zglase.

Po zakonu z dne 10. februarja 1907. l. (drž. zak. št. 30) se morajo vse vojaški taksi zavezanec osebne dot. ej, da prestane njihova dolžnost vojaške takse, **zglasiti vsako leto v mesecu januarju** na tisti občini, v kateri imajo dne 1. januarja tega leta svoje bivališče. 4178-1

Oprostitev osebnih dohodnine ali nadomestilne takse za službo, ki se pričakuje ali ki je nastopila v prejšnjem letu zaradi tega, ker dohodek ne presega 1200 K, ali iz drugih vzrokov, ne odvezuje dolžnosti zglasiti se.

Zglašati se je morali ali pismeno ali ustmeno.
 Pismene zglasitve se morajo opraviti tako, da se vpošljeta občini dva v vseh razpredelkih z različno pisavo popolno in resnično izpolnjena zglasilna obrazca. Zglasilni obrazci se dobivajo brezplačno pri tiskarjem mestnem magistratu. Zglasila se vpošiljajo v kraljevinah in deželah, zastopanih v državnem zboru, poštine prosto.

Zglasilni obrazci so tako urejeni, da se lahko, zloženi in naslovljeni, oddajo na pošto, ne da bi se uporabil poseben ovitek.

Ustne zglasitve vpisuje občina v oba zglasilna obrazca. Zglasitve, ki se podajo po kakem posredniku, ne odvezujejo zglasilnega zavezanca odgovornosti za izpolnjevanje naloženih mu dolžnosti.

Zglasilnim zavezanecem, ki predpisane zglasitve ne podajo pravočasno ali ki jo podajo v bistvenih točkah nepopolno, se lahko naloži do 50 K denarne kazni. Vojaški taksi zavezane osebe, ki v svojih zglasilih vedoma kaj zamolče ali se zakrivijo neresničnih napovedi, zapadejo, ako dejanje ne osnuje učina kaznivega dejanja, ki naj se kaznuje po občem kazenskem zakonu — denarnim kaznim do 500 K, če so dane posebne obtežilne okoliščine, do 1000 K. Naložene denarne kazni se izprememi v zaporne kazni, ako se ne dajo izterjati.

Vrbutega je tedaj, če se zglasitev ni podala pravočasno ali če se je podala nepopolno, političnemu oblastva dano na voljo na podstavi znanih podatkov ali pa takih, ki se proizvedo uradoma, brez obetavljanja prirediti vojaško takso.

Mestni magistrat ljubljanski

dne 6. decembra 1907.

Za župana: **Vončina s. r.**

Premijera
 v „Deželnem gledališču“ v Ljubljani 21. decembra 1907.

IVAN CANKAR
POHODJŠANJE
 v **DOLINI SENT FLORJANSKI**

Založništvo L. SCHWENTNER
 v Ljubljani, Prošermove ulice št. 3.

Cena broš. 2 K, eleg. vez. 2 K 80 h, po pošti 10 h več.

Farsa v 3 aktih.

4183-1

Otroški voziček
 se kupi. — Kje, pove upravništvo „Slov. Naroda“. 4183-3

Najboljše božično darilo
6 KOSOV 1700
 2 m dolge K 14.50. 3771 17
 Tkalnica za platno in bombaževino Br. KREJCAR
 Dobruška (Češko).
 Vselet platna in bombaža. Tudi damsko ročno blago.

Pozor! Pozor!
 Najlepše in najcenejše vizitke, voščila, vabila za veselice in druge merkantiline

tiskovine
 dalje najlepše
božične in novoletne razglednice
 od 2 kr. naprej
 se dobe edino le pri
L. PEVALEKU
 Ljubljana, Židovske ul. 4.
 akcidenčna tiskarna in trgovina s papirjem. 4091-5

Vid Bratovž
 Sv. Jakoba nabrežje 25
 priporoča cenj. občinstvu iz mesta in z dežele kakor tudi ženinom in nevestam 206-60

svoje veliko zalogo **raznovrstnega pohištva** po najnižjih cenah.

Narodna knjigarna v Ljubljani, Jurčičev trg šte. 3

priporoča naslednja dela:

Io. Cankar: Aleš iz Razora.
 Ta povest iz narodnega življenja je vele-zanimiva in spada med najboljša dela tega pisatelja. Broš. K 1.50, vez. K 2.50; po pošti 20 v več.

Ioan Lah: Vaška kronika.
 Ta knjiga obsega več izvrstnih zgodovinskih povesti iz slovenske preteklosti in sicer iz dobe turških vojsk, kmetstkih vstaj, reformacije in renesance. Broš. K 1.70, vez. K 2.70, po pošti 20 v več.

Josip Jurčič: Zbrani spisi.
 V 11 zvezkih so zbrani najlepši romani in povesti tega znamenitega pisatelja, ki se le s svojimi deli slovenskemu občinstvu tako priljubili, kakor samo malo drugih avtorjev. I. Deseti brat. 2. Juri Kozjak. Spomini starega Slovenca. 3. Domen. Juri Kobila i. dr. 4. Tihotapec. Grad Rojtnje. Kloštrski žolnir. 5. Hči mestnega sodnika. Nemški valpet. Sin kmečkega cesarja i. dr. 6. Sosedov sin. Moč in pravica i. dr. 7. Lepa Vida. Erazem Tatenbach. 8. Cvet in sad. 9. Doktor Zober. 10. Rokovnjači i. dr. 11. Tugomer. Veronika Deseniška i. dr. Vsak zvezek velja broširan K 1.20, vezan 2 K, po pošti 20 v več.

Dr. Jos. Vošnjak: Zbrani dramatični in pripovedni spisi.
 II. Doktor Dragan, drama v petih dejanjih. Broš. 1 K, po pošti 20 v. več.
 III. Lepa Vida, drama v petih dejanjih. Broš. 1 K, po pošti 20 v. več.
 Dr. Vošnjak ni samo jako priljubljen pripovedovalec, marveč tudi eden najboljših slovenskih dramatikov. Njegovi igri Doktor Dragan in Lepa Vida sta dosegli na odru najvišje uspehe. Ves čisti dobiček je namenjen družbi sv. Cirila in Metoda.

Dragotin Jesenko - Doksov: Pesmi.
 V najlepši moški dobi umrl Jesenko je bil velenadarjen pesnik, a bil je pri tem skromen človek, ki zase ni delal reklame. Njegove pesmi, priobčene v raznih listih, so vzbujale občno pozornost. Po njegovi smrti so bile izdane in je čisti dobiček namenjen mnogoštevilni nepreskrbljeni rodbini, ki jo je zapustil Jesenko. Vez. izvod velja 3 K, a pošti 20 v. več.

Ljubljanski Zvon.
 Tega prvega in najodličnejšega slovenskega literarnega časopisa je dobili še naslednje letnike: 1901, 1902, 1903, 1904, 1905, 1906 in 1907. Vsak letnik velja broširan K 9.20.

Fr. Lipič: Strahovalci dveh kron.
 Zgodovinski roman iz dobe velikih bojev med beneško republiko in turškimi cesarstvom, v katerih so igrali hrvaški in slovenski pomorski roparji znamenito vlogo 2 zvezka. Broš. oba 2 K, po pošti 40 v. več.

Koristka.
 Roman iz ljubljanskega gledališkega življenja v polpreteklem času. Broš. 80 v, po pošti 20 v. več.

H. Kirchsteiger: Pod spovednim pečatom.
 Ta roman iz duhovskega življenja odkriva skrivnosti iz župnišč in duhovskega stanu sploh. Pisatelj je bil sam duhovnik. Dva zvezka. Broš. oba K 4.60, po pošti 40 v. več.

Koledar družbe sv. Cirila in Metoda
 za l. 1908. Broš. K 1.20, po pošti 20 v. več.

Sokolski koledar
 za l. 1908. Vez. 1 K, po pošti 20 v. več.

Dijaški almanah
 za l. 1908. Vezan 1 K, po pošti 20 v. več.

Trgovski koledar
 za l. 1908. Vezan 1 K, po pošti 20 v. več.

Novi obrtni red.
 Slovenska izdaja. 1 K, po pošti 10 v. več.

Kazenski zakon.
 Vezan 6 K, po pošti 10 v. več.

Kazenskopravni red.
 Vezan K 5.60, po pošti 20 v. več.

Dr. E. Volčič: Civilnopravni red in sodni pravilnik.
 Broš. 7 K, vez. 8 K, po pošti 40 v. več.

Dr. E. Volčič: Odvetniška tarifa.
 Broš. K 1.80, po pošti 20 v. več.

Slovenski deci lepo,
niti primerno knjigo v roki!

Ni je lepše in primernejše nego so

Palčki Poljanci.

Kako izborna knjiga za drobno deco je to, dokazuje najbolje okolnost, da so v kratkem času izšle poleg nemške še francoska, nizozemska in češka izdaja. Nemška kritika je to knjigo sprejela naravnost z entuzijazmom in nemška literatura ni ravno uboga na takih delih. Besedila in slike se čudovito ujemajo in spopolnjujejo, oboje je takorekoč vzeto naravnost iz naivne otroške fantazije. Da slovenski prevod ni izgubil ničesar od one čarobne moči, ki jo ima izvirnik, nam je najboljši porok ime prevajalca Otona Zupančiča, pesnika čudovitih mladinskih »Pisanic«.

Slovenska izdaja je izšla v isti razkošni opremi kakor nemška in jo tudi za isto ceno naproday: 3 K 60 h, po pošti 3 K 90 h, z rekomandacijo 4 K 15 h.

Najlepši božični dar!

Kdor h-če npravi svoji deci res umetniški, neskaljeni užitek, naj ji kupi »Palčke Poljance«.

Založništvo L. SCHWENTNER Prešernove ulice št. 3, Ljubljana.

Božična priložnostna prodaja!

Silno znižane cene!

Čez 1000 nanovo dospelih plaščkov za dame, gospode deklice in dečke od gl. 3.— naprej. Bogata zaloga najfinjših damskih paletotov, zimskih raglanov, jopice iz gladkega in stisnjene pliša in kožuho- vinastih koljesev. Največja izbira najfi- nejših moških oblek, zimskih sukenj, double-paletotov, kožuh. sako od gl. 10.— naprej. Izprehodni in popotni kožuhi...

Primerna božična darila!

„ANGLEŠKO SKLADIŠČE OBLEK“

O. BERNATOVIČ 4101 6
v Ljubljani, Mestni trg šte. 5.

Dobra knjiga je najprimernejše
in najcenejše božično darilo!

Knjigarna L. SCHWENTNER v Ljubljani

priporoča nastopne, elegantno opremljene knjige:

Kersnik Janko: Zbrani spisi. 4 zvezki. Elegantno v platno vezani K 24.—, v pol francoski vezbi K 28.—. 4 82-1

Trdina Janez: Zbrani spisi. 4 zvezki. Elegantno v platno vez. K 14.10.

Jurčič Josip: Zbrani spisi. 11 zvezkov. Elegantno v platno vez. K 22.—.

Levstikovi Zbrani spisi. 5 zvezkov Eleg. v platno vez. K 27.—, v najf. vez. K 31.—.

Tavčar Ivan: Povesti. 5 zvezkov. Eleg. v platno vez. K 15.—, v polfranc. vez. K 21.—.

Stritar Josip: Zbrani spisi. 6 zvez., t. j. 2.—7. zv. (1. zvezek je razprodan).

V platno vezani K 38.—, v pol franc. vezbi K 43.40.

Učenca

sprejme takoj v trgovino z meš. blagom Alojzij Jerančič, Karlov- ska cesta št. 8 v Ljubljani. Stano- vanje in hrano dobiva prosto. 4 66-2

Manjša gostilna

v Ljubljani se išče v najem event. na račun. V najem se vzame tudi gostilniška konesija.

Ponudbe pod »Gostilna« na upra- ništvo »Slov. Naroda«. 4 61 6

Najboljša prilika

za božični nakup.
po globoko znižanih cenah

je v
konfeksijski trgovini za dame,
gospode, dečke in deklice ::

A. LUKIČ

Pred škof. jo št. 19.

Albume

vsake vrste zlasti
za razglednice :: ::

Poezijske knjige

v usnju in plišu

Spominske knjige

v usnju in plišu

Tintnike

in pisalne garniture

:: :: priporoča kot :: ::

božična darila Narodna knjigarna.

Izšel je težko pričakovani Koledar

4142-3 za

kmetovalca 1908.

uredil dež. m. nadzornik J. Legvart.

III. zelo popolnejši letnik z vsebino:

Kratek opis umne živinoreje; zlata pravila živinoreji, krmiljenje goveje živine in prašičev.

Reja domače perutnine, mlekarstvo, preiskovanje in bolezn. mleka. Obde-

lovanje travnikov, naprava in osuše- vanje travnikov, umetna in naravna gnojila. Sadjarstvo. Zivinozdravništvo.

Vinoreja. Tabele za merjenje lesa.

Kmet. zakoni. Hmeljarstvo. Merjenje lesa. Prerač. v kile, orale in hektarje.

Koledar, sejni in še mnogo drugega.

Vezan je letos v posebno močno platno. Cena s pošto K 1.80, in se naroča pri Iv. Bonacu v Ljubljani.

Vsled prihranitve drugega povzjetja se naj znesek naprej dopoljuje.

Št. 46.870.

Razglas.

4184-1

Ker se je v Štepanji vasi, občina Dobrunje ter v Matenji, občina Iška Loka

smrkavost na konjih

uradno konstatovalo, se lastniki onih hlevov v Ljubljani, v katere se konji iz teh občin ustavljajo, opozarjajo, da pazijo na te konje in naznanijo takoj vsako sumljivost, ki bi jo opazili pri njih, mestnemu magistratu.

Mestni magistrat v Ljubljani

dne 12. decembra 1907.

Lepa božična in novoletna darila. Velika, bogata zaloga!

Vsled velike konkurence prodajam po
najnižjih cenah

tako, da morem vsakega zadovoljiti. :: :: :: :: ::
Vljudno vam na ogled, in se priporočam za obilen obisk.
z veselo poštovanjem 3091 28

FR. ČUDEN, urar in trgovec

v Ljubljani, nasproti frančiškanskega samostana.
:: :: :: Ceniki s koledarjem zastoj in poštnine prosto. :: :: ::

Svoji k svojim!

Svoji k svojim!

Naznanilo.

Dovoljujem si vljudno naznaniti p. n. dunajskim in na Dunaj prihajajočim Jugoslovonom, da točim pristna, izvrstna štajerska vina iz sromeljskih gorc stotnika Fridolina Kaučiča, iz- boren dolenski cvilek ter črno vino z otoka Visa.

Kranjske klobase, ljubljansko kislo zelje in različna mrzla jedila vedno na razpolago.

Od 10 litrov ali 10 buteljki nadalje dostavim vino na dom. V gospodski sobi (Extrazimmer) vsak večer odlična slovenska družba.

o o o o o o Z odličnim spoštovanjem o o o o o o

Milan Stojadinović

vinotoč na Dunaju, III., Landstrasse-Hauptstrasse št. 122
na voglu Eslinggasse (postaja električne železnice).

Nenavadna prilika!

Za božični nakup

posebno znižane cene!

Vse vrste perila za dame in gospode, po- steljne in namizne oprave, vse izdelano v lastni šivalnici.

Šifon, platno, vezenje, nogavice, kravate in mnogo drugih predmetov.

Anton Šarc

Sv. Petra cesta šte. 8. 4119 4

Modna trgovina Pavel Magdič, Ljubljana, Prešernove ulice št. 7.

Svilnato blago, baržuni, pliši in tenčice.

Čipkasto blago, pajčolani, čipkasti ovratniki, čipke, vložki, svilnate vezanine.

Jabots, Fichus, damski ovratniki in kravate.

Svilnati in baržunasti trakovi.

Posamenterija, porte in vrvice, resice, krepince in vrvice za tapetnike.

Kropi in flori za zalozanje.

Zlate in srebrne resice, čipke in vrvice.

Šerpe iz avile, čipk in volne.

Nogavice za dame, dekleta in otroke.

Jopice, hlačke, otroške perile in odeje za vozičke.

Oprava za novorojenčke, posteljne podloge iz kavluka.

Sukanec za šivanje, pletenje in vezenje.

Gumbi in različne igle.

Različne podloge in potrebščine za krojače in šivilje.

Idriljake čipke, vezane čipke in vložki.

Pajčolani za neveste, mirtovi venol.

Damsko perilo, spodnja krila, predpasniki in kopalne obleke. 2618 10

Medrci in potrebščine za medrce.

Glasce rokavice in rokavice za uniformiranje, pletene, letne in zimске rokavice.

Kopalno perilo, dišave, milo in ustna voda.

Krtače za oblake, glave in zobe.

Srajce za gospode in dečke, spodnje hlače, ovratniki, zapestnice, naprsniki in žepne rute

Prave Jägerove normalne perile, srajce Tricot, jopice in hlače.

Mrežaste in potne, jopice, srajce, čepice in pasovi za šport.

Nogavice, naramnice, odeje in blazine za potovanje.

Kravate, gumbi za manšete.

Za lovec: telezniški, nogovice, rokavice in dokolenice.

Ogrevalci za kolena, meče, prah, hrbet, trebuh in glavo.

Nahrtniki, ovratniki, robol.

Narodni trakovi in postave, narodne čepice, torbice in drugi domači narodni izdelki itd. itd.

Gospodi! Čitate novosti, ker so za Vas važne in koristne. Razpošiljam po pošt. povzetju za K 12.50 krasno dobro in moderno opravo, obstoječo iz sledečih stvari: fina bela ali bar- vasta srajca poljubne številke, dobre spodnje hlače, lepo spalno srajco, ovratnik po želji, krasno kravato, par trpečnih nogavic, močno brisalo, izvrstne naramnice, 3 dobre žepne robce, vse v eni škafliji lepo arantir- rano. Pošiljam z obratno pošto. Za nengajajoče povrnem denar.